

MAY 24 1961

V I E N Y B Ė

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

75 M. 19 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1961 M. GEGUŽES (MAY) 19 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka
Trys didieji organizuotame Amerikos baltų sporte. Iš kairės į dešinę: Ernest Roost, Amerikos Estų Sporto Sąjungos pirm., Arvids Lageris, Amerikos Latvių S-gos Sporto Tarybos pirm., A. Vakselis, FAŠKO pirm. Jie vadovavo Pabaltijo sporto pirmenybių varžyboms Brooklyne.

PO NEPAVYKUSIOS INVAZIJOS

AR IŠVENGSIME PASAULINĖS KATASTROFOS?

K. S. KARPIUS

Kai Kūbos invazijai buvo ruošiamasi lyg kokiam ker-
mošui, tai tuo pačiu kartu
Amerikoje buvo skleidžiami
raminantį gandai, būtent, kad
Maskvos ir Pekino agentai
apleidę Kūbą, kad Kremlius
nelinkęs remti Castro avan-
tiūros... Žodžiu, neverta sie-
lotis dėl Castro.

Nenuostabu, kad daugelis
dar ir dabar netiki, kad Cast-
ro yra komunistas ir Sovietų
ekspansijos įrankis. Tuo tarpu
faktai rodo, kad Castro jau 1948
metais, būdamas studentu, va-
dovavo komunistų sukursty-
toms riaušėms Bogota, Kolom-
bijoje, kur tada vyko Amerikos
Valstybių Organizacijos konfe-
rencija. Tų kruvinių riaušių
tikslas tada buvo suardyti tą
konferenciją. Kodėl? Todėl,
kad JAV buvo pasiūliusios nau-
ją statuto projektą apsaugoti
Amerikos valstybes nuo komu-
nizmo grėsmės. Klek vė-
liau, už komunistinę veiklą,
Castro buvo sulaukęs Meksiko-
je.

Dabar, po nepavykusios in-
vazijos, Castro jaučiasi dar
stipresnis. Dabar jis preziden-
tą Kennedy niekina beveik
tokiais pat žodžiais, kaip ir
Chruščiovas — Eisenhowerį,
kai šis rengėsi važiuoti į
Maskvą... Maža to, invazijai
nepavykus, Castro susilaukė
simpatijos pasaulyje...

Neseniai prezidentas
Kennedy pareiškė, kad "mes
nemanome palikti Kūbą komu-
nistams, kad mes netoleruo-
sime komunizmo pavojaus vi-

sam Amerikos kontinentui..."
Tuo tarpu komunistinės val-
stybės skubiai ginkluoja Kū-
bą... Po keleto mėnesių, Cast-
ro bus dar stipresnis ir atkak-
lesnis. Kas daryti?

Washington manoma, kad
prezidentas Kennedy nenorįs
šaukti Amerikos Valstybių
Organizacijos konferencijos
Kūbos klausimui svarstyti, nes
kai kurios tų valstybių yra ne-
palankiai nusistatę prieš JAV
atžvilgiu dėl invazijos.

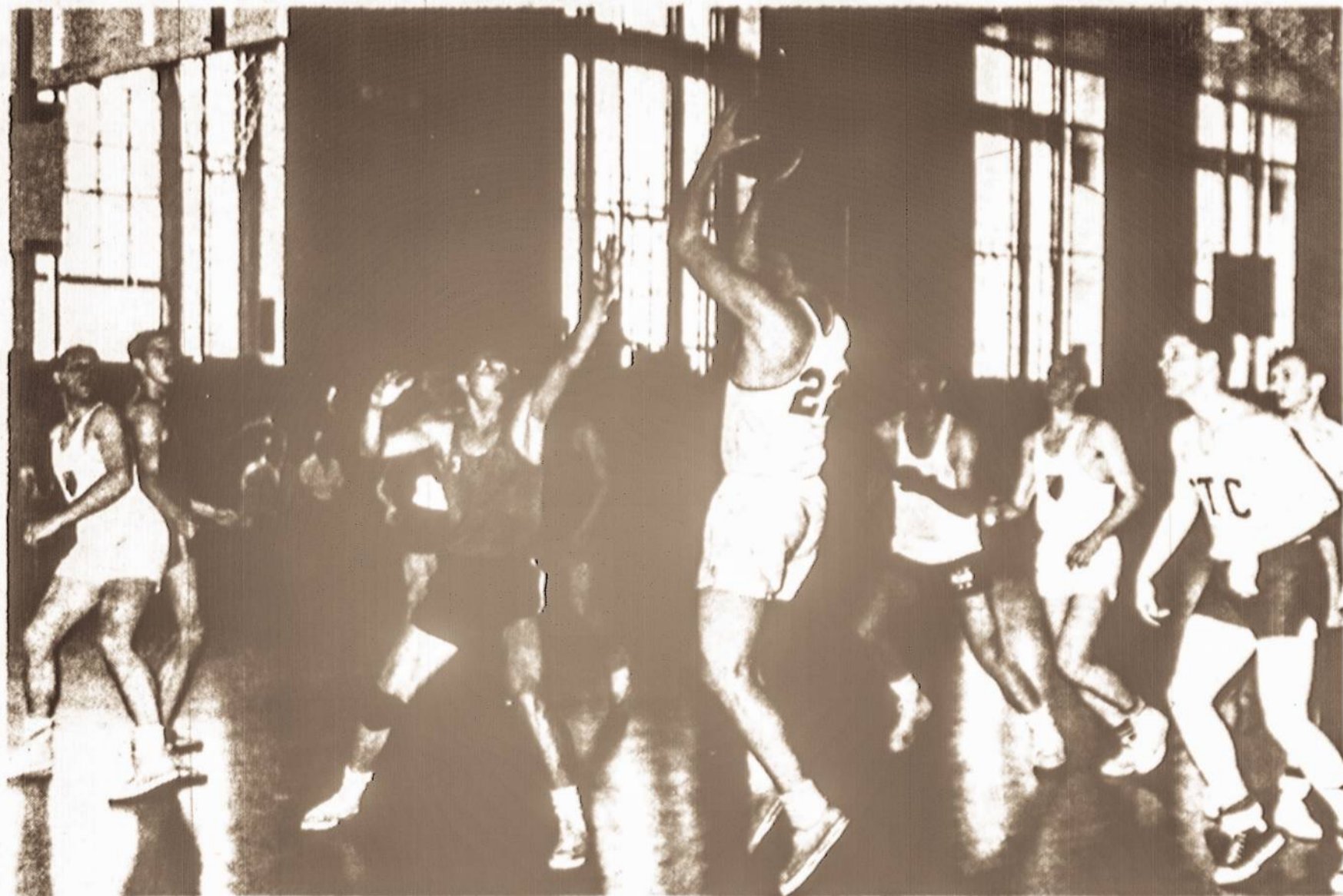
Ivykusios demonstracijos
dėl Kūbos invazijos komunistų
valdomuose kraštuose ir čia
pat Amerikoje, tik rodo, kas
atsitiktų, jei Amerika imtųsi
rimtų žygių prieš Kremliaus
patikėtinį Castro. Turint gal-
voje neseniai įvykusias de-
monstracijas prieš Amerikos
karinių bazių įrengimą Skoti-
joje, kyla klausimas, kaip pre-
zidentas Kennedy būtų priim-
tas Londone, jeigu jis ten at-
silankytų, grįždamas iš konfe-
rencijos su prezidentu de
Gaulle?

O tuo tarpu, kai sovietinis
blokas Azijoje, Europoje ir
Afrikoje, — plečia savo įtaką,
prezidentas Kennedy ruošiasi
konferencijai su Chruščiovu...
Ar nuostabu, kad šių faktų aki-

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka
Estai ir latviai Pabaltijo krep-
sinio pirmenybių varžybose,
kurios įvyko praeitą šeštadi-
nį, Brooklyne.

vaizdoje, Amerikos visuome-
nėje bręsta nuomonė, jog tik
griežta Jungtinių Valstybių
politika sovietų atžvilgiu gali
išvengti pasaulinės katastro-
fos.

— Naujos valstybės keliiasi,
senos imperijos griūva, sąjun-
gos ateina ir nueina, bet jūsus
ir mano tautų draugystė tebe-
gyvuoja, pareiškė prezidentas
Kennedy Attawoje, Kanados
sostinėje.

Dabar

Juozas Tysliava

Praeitą šeštadienį Baltijos tautų jaunimas varžėsi dėl
krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybių. Žaidimai įvy-
ko Franklin Lane mokyklos salėse, greta tos vietos, kur buvo
Dexter parkas ir kur iš metų į metus, būdavo, lietuviai ruo-
šia savo piknikus.

Nors šios žaidynės vyko, galima sakyti, Brooklyno lietu-
vių kolonijos širdyje, bet mūsų širdyse stebėtojų buvo mažiau,
negu latvių ir estų...

Ar tai reiškia, kad New Yorko lietuviai, kurių keliolika
kartų daugiau, negu latvių ir estų, nesidomi sportu?

"Bent tokiomis progos būkime savo pavergtųjų tautų am-
basadoriais", rašė Jonas Rūtenis žaidynių išvakarėse. Bet
lietuviai, kurių protėviai kadaise savo žemaitukais pasick-
davo Rygą, kurie bemedžiiodami vokiečių riterius, nuplauk-
davo net į estų salas Baltijoje, mūsų bendradarbio graude-
nimų nepaklausė ir į šias tikrai įdomias sporto žaidynes
neatsilankė.

"Ūžė, braškėjo medžiai nuo vėjo ten, kur lietuviai gyveno",
dainavo Anykščių dainius. Toje vietoje, kur vos prieš keletą
metų lietuviai taip gausiai rinkdavosi piknikauti, kur siūbavo
šimtamečiai ąžuolai, šlandien raudonoja namai su autobi-
liais garažuose, su televizijomis, šaldytuvais, telefonais ir
kitokiomis katarinkomis kambariuose.

Beje, būčiau pamiršęs: daugelio tų "moderniškų" namų
savininkai, be garažų rūsiuose, dar turi įstaitę barus, kur
savaitgaliais vyksta linksmi pobūviai.

Tai gerai. Reikalingi ir namai ir pasilinksminimai. Žmo-
gus, kuris temoka dirbti, bet nemoka žaisti, yra asilas, kar-
tą sušuko televizijos aktorius Godfrey. Bet aš bijau, kad mū-
sų jaunimas, kuris "vardan tos Lietuvos" tebežaidžia su
sviediniu rankoje, vieną gražią dieną, netekęs kantrybės, taip
pat gali sušukti:

— Pasikarkit! Jeigu jums nereikia, tai ir mums gana.

Praeitame Vienybės numeryje Viktoras Žylė parašė Algi-
mento Mackaus poezijos parodiją.

Tai man priminė Adomą Jakštą, kurio gimimo šimtmetį
praėjais metais paminėjo Aidų žurnalas. Tarp keleto Adomo
Jakšto poezijos pavyzdžių, tame žurnalo numeryje buvo įdėta
Balio Sruogos poezijos parodija, kurią "parašė" Druskus,
savo laiku Jakštui taip "kalbėjęs":

"Rašyti dekadentiškai be galo lengva. Prašalinę iš poe-
zijos racionalų elementą, gali rašyti visai liuosai, kas tik
užėina ant seilės. Ellės plauks kaip vanduo. Jei netiki, duokš
plunksną; aš sveikam tuojau prirašysiu ištisą dekadentiškų
eilų virtinę. Visos jos bus lygios vertės su sruoginėmis, o
skambės net da gražiau."

Kas tas Druskus? Tai tas pats Jakštas. Bet jeigu šlandien
Jakštas būtų gyvas, jam tikrai būtų labai linksma: Aidų re-
daktorius jį padarė "modernišku" poetu...

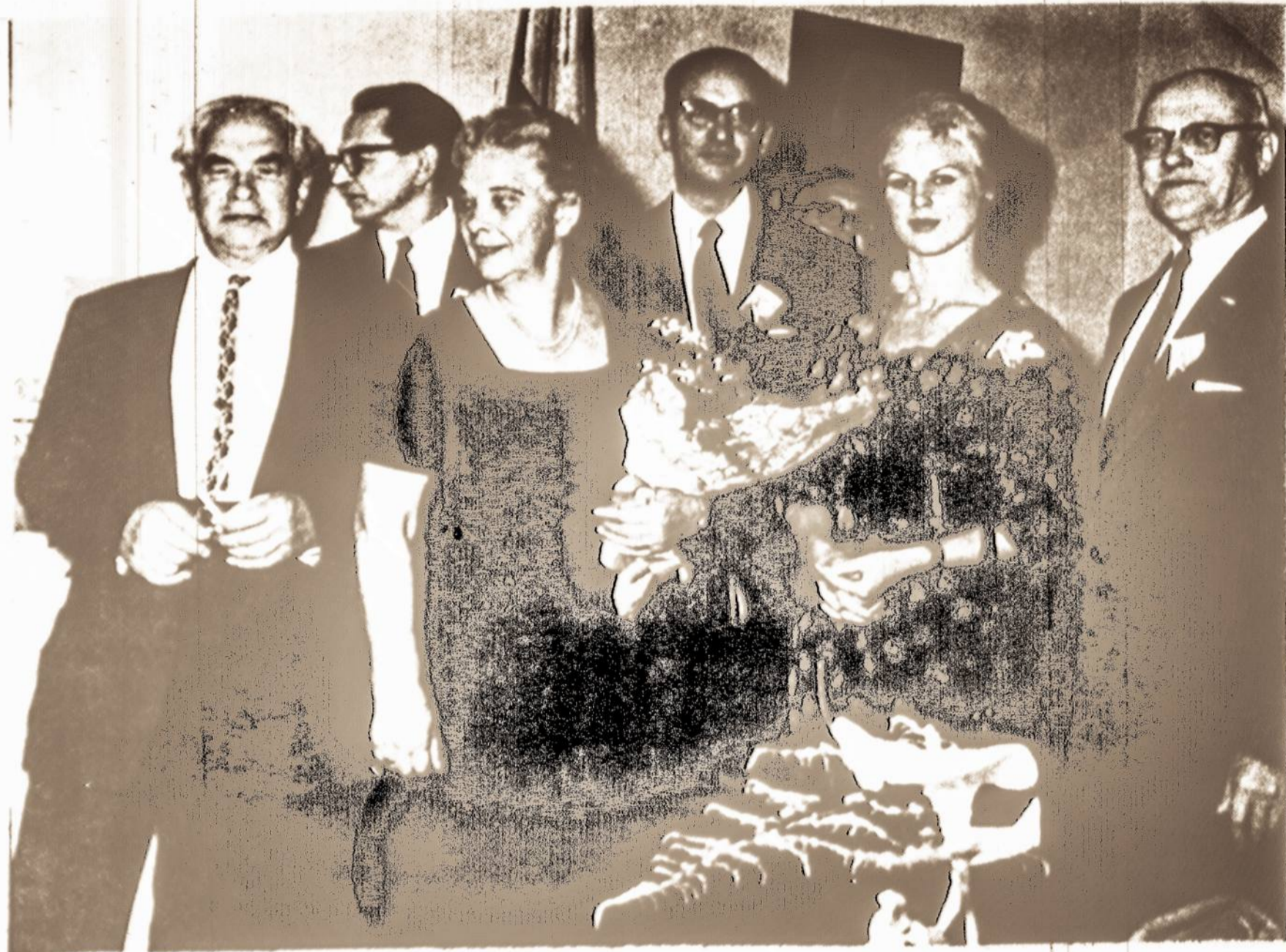
Reikia pasakyti, kad Adomas Jakštas buvo pranašas ir kitų
mūsų poetų atžvilgiu. Pavyzdžiui, apie V. Mykolaitį — Putiną
jis kartą taip parašė:

"Aš bijausi, kad iš mūsų mielo Putino kartais neišeitų
Rasputinai..."

Kas gali žinoti Dievo galybę. Po 100 metų, gal ir Žylė bus
moderniškas poetas. Ir tik todėl, kad, anot Mackaus, "Teresė
atsigulusi kapuos, išaugo jau į didelę mergaitę..."

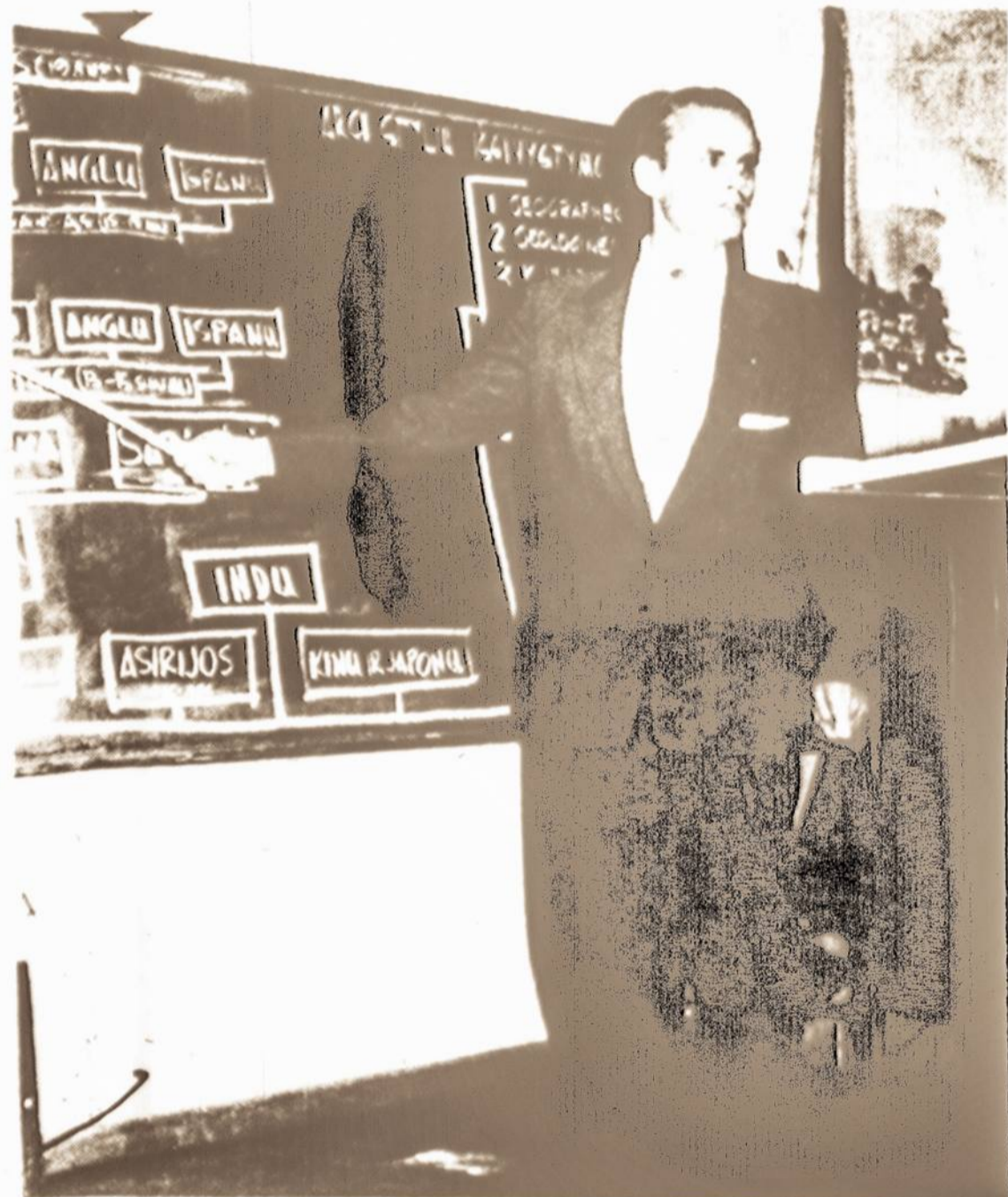
Nukelta į 4 psl.

Lietuviai Kalifornijoje

B. Budgino nuotrauka

Balandžio 15 d. Los Angeles lyko ramovėnų-birutiečių pagerbimas rašytojo plk. lt. Juozo Balčiūno-Svaišto 70 metų sukaktyje. Nuotraukoje prie jubilato raštų stalo. Iš kairės: Juozas Švaištas, pagerbtųjų vakarui vadovavęs Bronys Raila, p. Balčiūnienė-Svaištienė, Algirdas Gustaitis, neseniai iš Australijos atvykusi artistė Danutė Mockevičiūtė, Lietuvos konsulas Los Angeles dr. J. J. Bielskis.

L. Briedžio nuotraukos

Los Angeles, Calif. gegužės 6 d. Kultūros Klubo susirinkime, arch. E. Arbas skaito paskaitą tema: Lietuviškas stilius modernizme ir jo reikšmė išeivijos gyvenime.

L. Kančausko nuotrauka

Los Angeles Lietuvių Bendruomenė gegužės 7 dieną turėjo pirmąjį pikniką į kurį atvyko gražus būrys gamta mylinčių lietuvių. Be gardžių valgių ir gaivinančių gėrimų piknikautojai galėjo ir savo laimę išmėginti loterijoje. Nuotraukoje Urniežius, Aftukienė ir Prišmantas traukia laiminguosius numerius.

PAVASARIO ZIEDŲ BALIUS

Su nepaprasta energija ir kruopštumu Los Angeles birutietės ruošiasi Pavasario Ziedų Baliaui, kuris įvyks gegužės 27 d. 8:30 val. vakare, St. Nicholas auditorijoje (2300 — W. 3rd St.) Salė yra vėsinama, todėl šiltas gegužės oras neatbaidys svečių.

Programa ir šį kartą visai nauja — jauna šokėja iš Toronto, Kanados, Vida Kizytė, kurios gabumus rodo ir tas faktas, kad Toronte iš keltolikos kandidačių televizijos rolei buvo parinkta vienintelė Vida Kizytė, deja, turėjusi išvykti į Los Angeles studijų reikalais. Baliaus metu bus parodyta spalvota filmas, daryta rudens baliaus metu.

Visus linksmins M. Krafto orkestras. Valgius pagamins pačios birutietės.

Veiks baras ir turtinga loterija. Leidžiamas sidabrinis arbatos servizas.

Į atskirą loteriją bus paleista S. Puikūnienės keptas tortas, kurio pelnas bus pasiųstas Vasario 16 gimnazijai.

Birutiečių baliaus tikslas — šelpti už geležinės uždangos bevargstančius. Todėl reikia tikėtis, kad visuomenė ir šį kartą neapvils birutiečių ir gausiu apsilankymu atsilygins joms už įdėtą triušą ir vargą, besirūpinant artimu.

V. IRL.

SKAUTŲ SUVAŽIAVIMAS

Filisterių Skautų S-gos visuotinis suvažiavimas įvyks birželio 3—4 Christiana Lodge (P. Linkų vasarvietėje), Adamsville, Mich., prie Christiana ežero.

Norintieji dalyvauti prašomi iki gegužės 26 registruotis pas FSS CV sekretorę D. Koklytę, 10328 S. Walden Pk., Chicago 43, Ill. tel. HI 5-1254. Registracijos mokeskis 2 dol. Nakvynė ir maistas — 7 dol. vienam asmeniui visam suvažiavimo laikui.

Suvažiavimo programoje šalia vidinių FSS reikalų bus pasidalinimas mintimis tema "Lietuva neseniai atvykusiųjų akimis", R. Šilbajorio paskaita "Rytų ir vakarų pasaulio susitikimas dabartinėje lietuvių kūryboje", J. Dainausko paskaita "Lietuvos Statuto valstybė 16-me amžiuje", literatūros vakaras, subatvakaris.

Suvažiavime kviečiami dalyvauti visi FSS nariai ir baigiantieji studijas studentai skautai.

Choro koncertas

Bostono Lietuvių Mūšrus Choras, vedamas kompozitoriaus J. Galdello, savo antrojo metinio koncerto metu, kuris bus gegužės 28 d. 2 val. South Boston High School salėje, su soliste D. Mongirdaite ir Mergaičių Trijo atliks ištinąją programą.

Choro repertuaro pirmoje dalyje laudies ir originalios dainos, kurios bus išpildomos Dainų Šventėje, Chicagoje. Antroje dalyje — pirmą kartą lietuvių kalba bus atlikta Johanno Strausso valsai; 1. Vienos gyvenimas, 2. Vienos miško pasaka, 3. Menininko gyvenimas, 4. Mėlynasis Dunojus, 5. Vynas, moterys ir dainos.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian newspaper, established by Juozas Paukstys in 1886, is published weekly by Juozas Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7 N. Y. Tel. AP 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.

37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

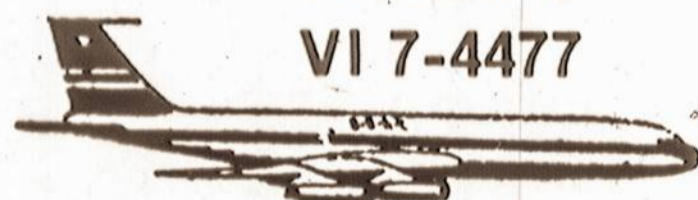

Tame pačiame Kultūros Klubo susirinkime koncertinę programos dalį išpildo čelistas P. Armonas ir pianistė R. Apeikytė.

Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

87-09 Jamaica Avenue
Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas
VI 7-4477

BILIETAI PARDUODAMI
visomis susisiekimo priemonėmis
į visas pasaulio vietas

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR IŠNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY & INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

Clevelando lietuviai

J. Antanaitis

Lėšos arba pinigai yra organizacinio gyvenimo variklis. Daugelį gražių sumanymų organizacijos negali įgyvendinti tik dėl to, kad jų išdai yra tušti, kad jų narių mokesčiai, parengimų įplaukos ir aukos tesudaro per mažas sumas didesniems darbams įvykdyti. Pripažindami šį faktą, Lietuvos Bendruomenės centras ir šalia jo kai kurie veikėjai ėmėsi milijoninio fondo iniciatyvos.

Bet ar milijono fondas jau išspręs, bent pakenčiamai, organizacijų lėšų klausimą? Jei ne, tai kaip papildyti tuščius organizacijų išdus?

Kai kurie lietuviai profesionalai, verslininkai yra dosnūs ir pastovūs organizacijų aukotojai bei rėmėjai. Todėl visai natūralu, jeigu ir jų nuomonės bus išklausa.

Štai Clevelando naujosios imigracijos prekybininkas B. Gražulis abejoja milijono fondo tikslumu. Ir štai dėl ko. Nors ir yra entuziastų, bet vargu, esą, jie sudės bent kiek didesnę sumą, nors 1/4 milijono dolerių. Antra, esą, kažin, ar nebūtų blogiau, jei sakysim, atsirastų 200 aukotojų po tūkstantinę, 400 po 500 dol. ir 6,000 aukotojų po 100 dol. Na, ir taip milijonas dolerių būtų surinktas. Tuomet į šio fondo sudarymę būtų įsijungę beveik visi žymesnieji, susipratę lietuviai, kurie ir dabar daugiausia sudeta organizacijų veiklai lėšų, ar tai nario mokesčiais, ar aukomis ar jų parengimų palaikymu. Nėra abejonės, kad jiems atidavus stambią duoklę milijono dolerių fondui, jų tolimesnės piniginės parama organizacijoms labai sumažėtų. Jie ir turėtų pagrindu nuo to atsisakyti, nes jie jau būtų stambiai paaukoję.

Visai suprantamas LB ir šiaip veikėjų sumanymas sukurti ką nors pastovesnio, kuris duotų tikresnes pajamas organizacinei veiklai. Bet greta Geležinio fondo, B. Gražulis mano, jog Lietuvos Bendruomenei reikėtų pradėti kurti ir ūkinės veiklos pagrindus. Konkrečiai, kad prie LB centro, apygardų ar net stipresnių skyrių būtų sudarytos ūkio tarybos. Jų svarbiausias tikslas būtų kurti planus lietuvų ūki-

nei veiklai ir juos vykdyti. Pavyzdžiui, sako Gražulis, jei Clevelande pasisektų suorganizuoti lietuvių bendrovę su keliasdešimt tūkstančių dol. kapitalu, tai panaudojus banko paskolą, būtų galima nupirkti didelius namus, viešbutį, motelį ar didelį vasarnamį, kurie duotų gal 10,000 dol. metinio pelno. Jei organizacija už iniciatyvą bei priežiūrą paimtų trečdajį tos sumos, tai dalininkams dar liktų daugiau dividendų, negu bankai moka procentų už sutaupas.

Bet ar atsirastų tokiai idėjai pritariančių?

B. Gražulis mano, kad taip. Esą jam žinoma Clevelande tautiečių, kurie turi susidėję kiek daugiau pinigų, ir jie su tikty juos paleisti apyvarton, tačiau tik viena sąlyga — kad jų pinigai būtų patikimose rankose ir geroje kontrolėje. Tai kodėl, anot jo, Lietuvos Bendruomenei, sudarius ūkio tarybą ir išstudijavus biznio planus, šio sumanymo nepamėginti.

Aleksas Johansonas (609 E. 120th St.) jau eilę metų prekiauja vokietiška radijo aparatais, dabar partneriu turi atidaręs krautuvely, vadina: HI-FI STEREO COMPANY, 12547 Euclida Ave., telef. Randolph 1-0033. Parduoda vokietiškus ir amerikinius radijo aparatus, patefonus, plokšteles ir kt.

P. Steponavičius išlaikė reikalingus egzaminus ir pradėjo nekilnojamo turto pardavimo biznį.

Clevelando lietuvių demokratų klubas, naujojo klubo komiteto įvestinio proga ir susipažinimo su amerikiečių politikais tikslu, birželio 3 d. 7 val. vakaro Čiurionio namuose rengia vakarienę. Valanda prieš vakarienę bus kokteilis. Be to, vėliau meninė dalis. Pagrindinę kalbą pasakys Atstovų Rūmų narys Ch. A. Vanik. Dalyvaus ir daugiau amerikiečių politikų.

Norintieji vakarienėje dalyvauti, bilietus turi iš anksto užsisakyti pas klubo pirminį kūrį J. P. Mull, jo apdraudus įstaigoje, 6606 Superior Ave.

Aldos nuotrauka
Audrone Valaityte, sokeja is Baltimores, dalyvavusi Lietuviu Moteru Klubo pavasario baliaus programoje, geguzes 6 diena, Washingtono.

Liudnas Malioriaus biznio galas

Praeitą savaitę prie Chicago Lietuvos Auditorijos pasirodė mokesčių įstaigos inspektoriai ir ant Malioriaus valgyklos ir kiek toliau esančios jo tavernos durų ir langų pripildė išpardavimo pranešimą. Priežastis — nesumokėti mokesčiai.

Tokiu būdu Malioriaus įstaiga baigė keletą metų gyvavimą. Liet. Auditorijoje prieš kelis metus virė lietuviškas gyvenimas: koncertai, šokiai, paskaitos ir t. t. Tačiau, Korėjos karui pasibaigus, šis biznis ėjo vis silpnyn, ir Maliorius pasitraukė iš Auditorijos nuomavimo biznio, sakoma, nesumokėjęs net nuomos. Dėl to Liet. Auditorijos valdyba byla perkėlė į teismą. Padidėjus nedarbiui, daugeliui Bridgeporto gyventojų persikėlus į kitas Chicago miesto dalis, Maliorius nepajėgė išlaikyti konkurencijos su kitomis panašiomis įstaigomis.

Chicago raudonųjų organas Vilnis dabar džiaugiasi dėl to. Mat, Maliorius jų atžvilgiu buvo nepalankiai nusistatęs — savo tavernoje net nelaikė iš komunistinių kraštų importuotų gėrimų.

Šiaip ar taip, tenka apgalvestauti dėl tokio nelemto lietuvių biznio įstaigos galo.

Zigmas ir Ottilija Stanaičiai, gyvenę Middle Village, L. I., persikėlė į Los Angeles, Cal.

Hartfordo Lietuvių Klubas

Dažna pasikalbėjimų tema sukasi apie vietos lietuvių klubą. Kalbėti yra apie ką, nes klubas praeitais metais minėjo savo auksinę sukaktį.

Keletas jaunų vyrų 1910 m. rugsėjo 4 d. įsteigė šį klubą, kad tautietis, nelaimė užklupus, būtų bent kukliai šelpamas, mirties atveju tinkamai palaidotas. Be to, buvo nutarta rūpintis švietimu. Pirmąją valdybą sudarė J. Maziliauskas, J. Dubickis, A. Stankevičius, V. Labeckis ir A. Kelečas. Paskutiniai trys tebėra aktyvūs. Prieš daugiau kaip 20 metų (1939) įsigytas namas, įrengta 420 sėdimų vietų salė. Pirmasis dešimtmetis medžiaginiai buvo sėkmingas. Tiesa, tuo laiku keletas asmenų, bandė kreipti klubą mūsų visų nelaimių kryptimi, ko pasėkoje, kankas dar ir dabar jo vengia. Bet tai jau praeitis. Dabar lieka rūpintis klubo veikla, jo išsilaikymu.

Veikla, kaip ir visur, priklauso nuo vadovybės sumanymų ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį.

Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Šiaip jau, klubas tebėra stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Gegužės 20 d. stipendijų fondui papildyti ruošiamas koncertas. Programą išpildys Clevelando vyrų oktetas. Birželio 2 d. garsus Amerikoje sportininkas J. Unitas (Jonaitis) čia rodyš sportinius filmus. Birželio 18 d. įvyks pirmas piknikas, programoje — dūdų orkestras ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį. Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Šiaip jau, klubas tebėra stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Gegužės 20 d. stipendijų fondui papildyti ruošiamas koncertas. Programą išpildys Clevelando vyrų oktetas. Birželio 2 d. garsus Amerikoje sportininkas J. Unitas (Jonaitis) čia rodyš sportinius filmus. Birželio 18 d. įvyks pirmas piknikas, programoje — dūdų orkestras ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį.

Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Šiaip jau, klubas tebėra stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Gegužės 20 d. stipendijų fondui papildyti ruošiamas koncertas. Programą išpildys Clevelando vyrų oktetas. Birželio 2 d. garsus Amerikoje sportininkas J. Unitas (Jonaitis) čia rodyš sportinius filmus. Birželio 18 d. įvyks pirmas piknikas, programoje — dūdų orkestras ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį.

Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Šiaip jau, klubas tebėra stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Gegužės 20 d. stipendijų fondui papildyti ruošiamas koncertas. Programą išpildys Clevelando vyrų oktetas. Birželio 2 d. garsus Amerikoje sportininkas J. Unitas (Jonaitis) čia rodyš sportinius filmus. Birželio 18 d. įvyks pirmas piknikas, programoje — dūdų orkestras ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį.

Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Šiaip jau, klubas tebėra stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Gegužės 20 d. stipendijų fondui papildyti ruošiamas koncertas. Programą išpildys Clevelando vyrų oktetas. Birželio 2 d. garsus Amerikoje sportininkas J. Unitas (Jonaitis) čia rodyš sportinius filmus. Birželio 18 d. įvyks pirmas piknikas, programoje — dūdų orkestras ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį.

Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Šiaip jau, klubas tebėra stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Gegužės 20 d. stipendijų fondui papildyti ruošiamas koncertas. Programą išpildys Clevelando vyrų oktetas. Birželio 2 d. garsus Amerikoje sportininkas J. Unitas (Jonaitis) čia rodyš sportinius filmus. Birželio 18 d. įvyks pirmas piknikas, programoje — dūdų orkestras ir tautinių šokių šokėjai. Įdomu, kad valdy-

boje daugiausia — čia gimusių, kai kas net nemoka lietuviškai. Dažnai energingam klubo veikėjui P. Simanauskui dauguma jų — žilutėliai, dalis tenka aiškinti lietuviui derantį.

Be vieno kito visuomet mus veiksmus: Jo didelis nuomose kelias dešimtis narių, sunku pelnas dėl čia vykstančių apžiūrėti, ar juos domina dar raiškų. Tačiau darnumas mavis neaiškia kalba pranešamas tomas. Klubo narių skaičius klubo stovisi! Lyg po didelės pagausėjo. Rasime visus dikecionės atroda, — ateina tik desnius lietuviškus laikraštumus kėti nario mokesčių, pasi- čius. Apie dvidešimt metų buvęs klubo šeimininkas A. Ambrasas išėjo pensijon. Naujai išrinktas Stanley Savitskas, stiprus vietos lietuvių veiklos centras, parengimų, minėjimų, susirinkimų, posėdžių, treniruočių vienintelė patalpa.

Tarnauja daugiau, kaip šimtą metų

PASKUTINIU NUTARIMU ISMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4** % I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2 % per metus *Reguliarus metų ketvirčio dividendas*

Nuo DEPOZITO DIENOS
Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užsikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK

A MUTUAL BANK
"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Nuo pirm. iki penktadienio 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v. PResident 3-7000
Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue. Nuo antradi. iki penkt. 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v. STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Daina mus guodžia džiaugsmu ir skausmu!

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

DAINU ŠVENTĖ

1961 m. liepos 2 d., 3 v. p. p.

INTERNATIONAL AMPHITHEATRE

43rd ir Halsted Streets

BILIETŲ KAINOS:
5, 4, 3, 2, ir 1 dol.

Chicagoje

BILIETAI PAŠTU UŽSAKOMI kartu siunčiant pinigini čekį, šiuo adresu:

Lithuanian Song Festival
2501 West 69th Street
Chicago 29, Ill.

DALYVAUJA CHORAI IŠ JAV IR KANADOS

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7257

Dabar

Atkelta iš 1 psl.

Tikrai linksma, ar žinote. O man iš galvos vis neišeina tas Jakštas, kartą parašęs:

"Jausmas gauruotas medžioti išgūrinio,
Sovė jis snargliu į skriejančias smegenis...
Ak, kodėl nėra čia baltojo murino,
Jis būtų jas susikrovęs į nagines..."

Su Zyle pradėjęs, su juo ir baigsiu. Zylei priklauso paskutinis žodis:

"— Šventas Jackau su šventu Mackumi!
Ar girdit, ar matot —
per lauką eina tušti batai."

*

Slame numeryje rasite "sensaciją", būtent, kaip vieną ankstybą 1921 metų birželio mėnesio rytą prof. A. Voldemaras kėsinosi nušauti dr. J. Purickį...

Tai ištrauka iš naujai išėjusios Rapolo Skipičio atsiminimų knygos — NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT — kuri, reikia pasakyti, įdomiai skaitoma. Gana rūpestingai aprašydama tą "incidentą", buvęs Lietuvos vidaus reikalų ministras betgi pamiršo atžymėti vieną smulkmeną: prie lango, kur į Purickį buvo paleistos dvi kulkos, taip pat rasta žmogaus kaukuolės piešinys...

Skipičio, kaip ir visų kitų nepriklausomos Lietuvos "statytojų" atsiminimuose, dar kartą pasitvirtino tai, ką savo laiku Vincas Kudirka yra pasakęs Saliamonui Banaičiui. — Dar niekad Lietuvoje nebuvo tiek šelmų, kiek jų bus tada, kai mūsų tauta turės savo valdžią...

Bet, kita vertus, anot Skipičio, "turi būti žinomi netik švietėjai, bet ir tamsieji mūsų žmonių darbai..."

Kaip ten bebūtų, šie Terros išleisti Rapolo Skipičio atsiminimai yra rekomenduotini skaityti.

Kai dėl korektūros klaidų, kurių taip gausu šioje gražiai išleistoje 440 puslapių knygoje, tai juk irgi "tamsieji mūsų žmonių darbai".

GYVIEJI PAVEIKSLAI IS ARTI IR TOLI

Kalbant apie Eichmanno bylą...

Viktoras Žyła

Eichmanno nusikaltimų byloje dalyvauja liudininkai kasdien atidengia tokias šurprias žudynių scenas, jog kūnas pagaugom eina.

Nusikaltimams išryškinti pasaulio spauda, radijas ir televizija skiria daug vietos ir laiko. Nacių padarytieji žiaurumai bailsūs ir teismas tars savo ištarbę.

Žudynes vykdę naciai turi vyr. savo brolių ir mokytojų. Jis dar nėra pasodintas kaltinamųjų suolau. Nusikalstamąjį darbą tęsia pats save ir okupuotose kraštuose.

Sekdami Eichmanno byloje liudininkų parodymus bei juos palyginę su raudonojo budelio įvykdytais nusikaltimais Lietuvoje, randame linija — linijon sutampančias panašybes.

Stal iš po lavonų krūvos išsikapsčiusio (1941 m. Praveniškėse įvykdytose žudynėse) Br. Obelenio dar niekur neskelbtas parodymas.

ku. Nors senukas maldaute maldavo vaikelių nešaudyti, bet tai nieko negelbėjo. Juos nušovė.

Sovietine "piūtis" automatais

"Pulkininkas davė įsakymą užtaisyti ginklus. Kaliniai ėmė maldauti, kad nešaudytų. Bet mirčiai pasmerktų žmonių šaukimo niekas neklausė. Prasiėjo šaudymas. Kai kirto pirmieji šūviai, aš tuoj puoliau žemėn ir gulėjau lyg negyvas. Ant manęs suvirto kruvinų nušautų kalinių lavonai. Kai jau šios krūvos žmonių nebejudėjo, bolševikai dar metė kelias granatas. Po to dar tikrino — ar šių lavonų krūvose nėra gyvų. Pats girdėjau kareivių žodžius: Katoraja morda krasnaja — nada strieliat.

"Įvykdę žudynes, kareiviai pasišalino, palikdami tik apie 10 sargybinių. Lavonų krūvose girdėjosi valtojiimai, šauksmai. Vieną prašė sargybinių juos pribaigti, kiti maldavo vandens. Šie rusiškai atsakė: "Pristibaisit ir patys, o vanduo užnuodytas."

Br. Obelenis išlieka gyvas

"Po lavonais išgulėjau iki 10 val. nakties. Tada išgirdau bolševikų sargybinio šaukimą: Tovarišč leitenat, naša vaiska idiot? Kai niekas jam neatsakė, jis paleido šūvį ir pabėgo.

"Sunki ai sužeistieji, kurie gulėjo viršū, ragino sveikuosius bėgti. Aš, su keliais kitais išlikusiais gyvais draugais, išsikapsčiau iš po lavonų krūvos ir nubėgau į mišką. Sekančią dieną ėjau į Praveniškų stotį. Kelyje sutikau pirmuosius pasirodžius vokiečių patrulius.

Mano žiniomis iš šių žudynių išliko gyvi Norkus, Silvestras Beržinskas, Mikas Adomaitis, Jonas Čestovas, Voveris ir kiti keli, kurių pavardžių nebeatsimenu. Nupasakotų įvykių tikrumą gali paliudyti visi šie mano likimo draugai!"

Br. Obelenio parodymas atidengia tik Praveniškėse 1941 m. raudonųjų eichmannų įvykdytas žudynes. O juk Kremlius budelių siautėjimui dar vyko Rainių miškelyje, Pavencių cukraus fabriko rajone, Panevėžyje, Zarasuose, Rokiškyje, Panemunėje, Vieksniuose ir kitur. Visa tai buvo atlikta paskubom, bėgant iš Lietuvos. Masinis lietuvių žudymas prasidėjo tada, kai "išvaduojojas" antru kart sugrįžo Lietuvon.

Nukelta į 5 psl.

Bronius Obelenis pasakoja:

"Sekmadienį, birželio 22 (karui prasidėjus) Praveniškų darbo stovykloje buvo apie 470 kalinių. Trečiądienį dar girdėjome, kaip besitraukiantieji bolševikai atsišaudė miškuose. Ketvirtądienį apie 15 val. į mūsų stovyklą atvyko 4 — 5 šimtai GPU ir kitokių kareivių, kuriuos vedė vienas raitas pulkininkas. Kareiviai tuoj apsupo stovyklą prižiūrėtojų namus. Tuo metu stovyklos ledaunė — rūsyje — buvo sulindusios prižiūrėtojų moterys ir vaikai.

Firmieji šūviai stovykloje

"GPU kareiviai jas visas iš rūsio ištraukė, nuvarė į priešais barakų langus esantį bulvių daržą ir į visą šį būrį paleido automatinių šautuvų ugnį. Sušaudė moteris ir vaikus, raudonarmiečiai liepė stovyklos prižiūrėtojams iškelti rankas ir nuvarė į pušynėlį sušaudyti. Kai kam pavyko pabėgti.

Po to, kareiviai apsupo kalinių barakus, išlaužė duris ir įsiveržė į vidų, sušuko: "Uchadite vsie na svabodu".

"Vienus iš kalinių nuvarė į spygliuotom vielom aptvertą kiemą, liepė pakelti rankas. Visus smulkiai iškratė. Čia kalinį Grigalaitį tuoj pat nušovė. Tuoj pat sušaudė ir apie 30 čia buvusių internuotų lenkų, jų tarpe ir vieną senelį, kuris buvo kartu su 3 metų berniuku.

Veiksnių konferencijos nutarimai

Neseniai, Washingtono buvo susirinkę pasitarti: a) Amerikos Lietuvių Taryba — Leonardas Šimutis, dr. Pijus Grigaitis, Eugenijus Bartkus, Mikas Vaidyla ir Marija Kižytė; b) VLIKo prezidentas — dr. Antanas Trimakas, Jonas Stiklorius, Henrikas Blazas ir dr. Domas Krivickas; c) Lietuvos laisvės Komiteto atstovai — Juozas Audėnas ir Pranas Vainauskas; d) BALFO pirmininkas kan. dr. J. Končius. Konferencijon atsilankė Lietuvos Atstovas Washingtono Juozas Kajeckas.

Konferencija, apsvačiusi visą eilę iškeltų klausimų, nutarė:

1. Lietuviškieji veiksniai, vieninteliai veikdami, siekia sustiprinti pastangas ir išplėsti bendradarbiavimą su kitomis Sovietų Sąjungos pavergtomis tautomis, ypač latviams ir estams, tikslu sustiprinti pastangas ir veiklą Lietuvos ir kitoms pavergtomis tautoms laisvės siekiant.

2. Lietuvos, Latvijos ir Estijos kolonialinis pavergimas turi būti keliama Jungtinėse Tautos, reikalaujant iširti visus Sovietų Sąjungos įvykdytus ir tebevykdomus nusikaltimus Pabaltijo valstybėse, paželdžiant ten tarptautinę ir žmogaus teisę, vykdant genocidą, tautinę ir religinę priešpaudą, politinį ir kultūrinį prievartavimą, ekonominę išnaudojimą ir visišką asmens ir tautos pavergimą Sovietų Sąjungai ir jos komunistinei partijai.

3. Konferencija primena didžiuliams pasaulio valstybėms, kad jos turitesėti pažadus, padarytus Atlanto Chartoje, įrašytus į Jungtinių Tautų Chartą ir į Žmogaus Teisių Deklaraciją. Lietuva, Latvija ir Estija, o taip pat kitos Sovietų Sąjungos pavergtos tautos turi būti išlaisvintos. Iš jų teritorijų turi būti išvesta Sovietų Sąjungos kariuomenė, policija ir administracija. Ten turi būti praversti laisvi rinkimai, kad tos tautos laisvai galėtų pareikšti savo nesuklastotą valią ir pasirinkti sau valdymo sistemą, kokios jos pačios nori. Laisvi rinkimai turi būti vykdyti Jungtinių Tautų priežiūroje.

4. Kol tatal neįvykdyta, lietuviškųjų veiksnių konferencija nutaria daryti visas pastangas, kad Jungtinės Amerikos Valstybės ir toliau kas metai skelbtų Pavergtų Tautų Savaitę, kad palankiai vertintų ir palaikytų pavergtų tautų laisvinimo veiklą.

5. Kad Radio Free Europe nedarytų diskriminacijos lietuviams, latviams ir estams turėti per tą radio stotį jų gimtosiomis kalbomis radio valandėles jų pavergtiems kraštams.

6. Kad Voice of America be bendrinę informaciją lietuvių kalba skirtų daugiau laiko lietuviškai tautinei, politinei ir kultūrinei informacijai.

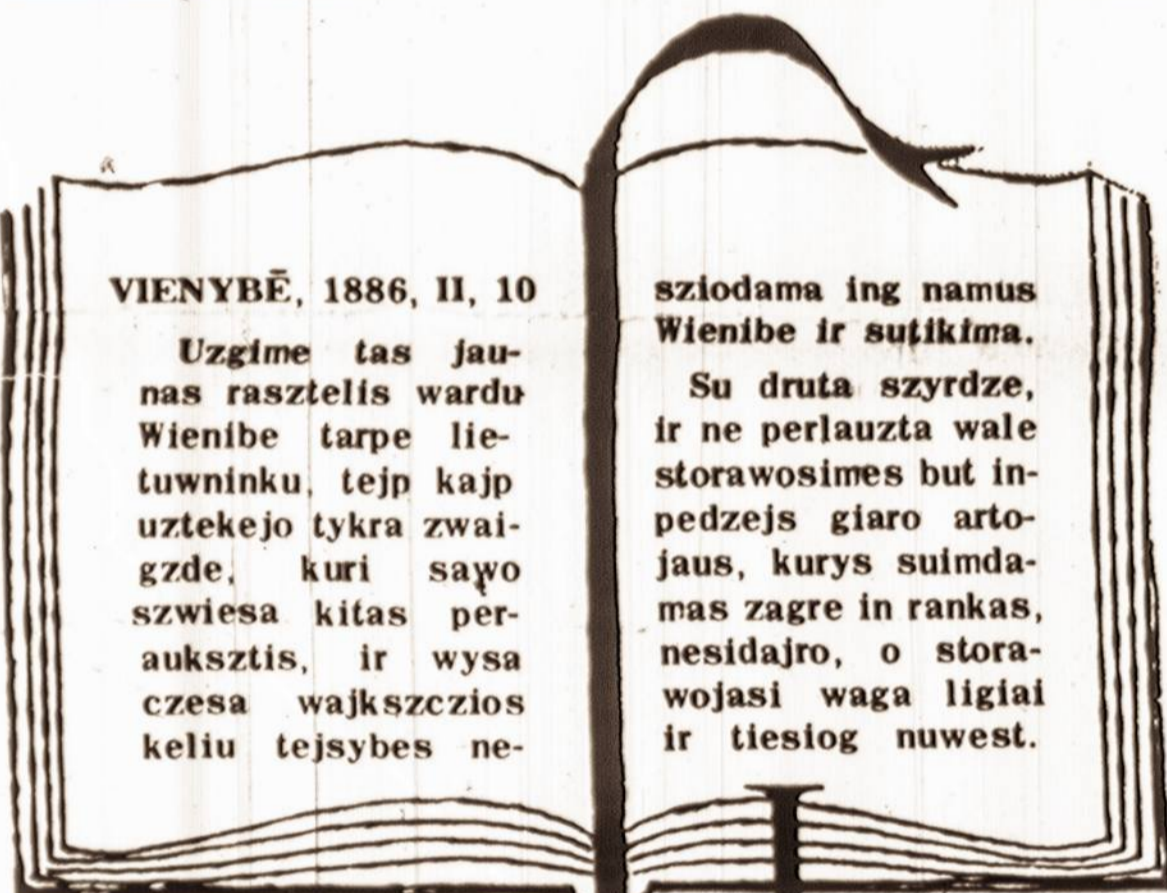
7. Lietuviškieji veiksniai imsis priemonių supažindinti Afrikos, Azijos ir Pietų Ame-

rikos tautas su sovietinio kolonializmo apraiškėmis ir konkrečiais pavyzdžiais Lietuvoje, kad padėtų sulaukyti komunistinės propagandos skverbimąsi tarp tautų, kurios komunistinio nepažįsta.

8. Lietuviškieji veiksniai sutaria, kad ketindami kurti politinę akciją lietuviškoje visuomenėje, prieš pradėdami tą akciją vykdyti, jie iš anksto tarp savęs susižino ir susitarė, kaip savo pareiškimus ir veikimą suderinti ir vykdyti vieningai.

9. Kreipdami dėmesį į vis besiplėtojančius ryšius tarp tautos okupuotame krašte ir išsivijus laisvajame pasaulyje, veiksniai nusistato, kad ryšių palaikymas turi apsiriboti asmeniškais ryšiais tarp giminių ir pažįstamų ir jokiū būdu neturi būti išplėstas iki ryšių užmezgimo su krašto okupanto patikėtinais ar jo ištaigomis, tikslu tiesioginiai ar netiesioginiai teisinti ar švelninti krašto okupacijos faktą ar okupacijos padarinius bet kuriuo požiūriu — politiniu, teisiniu, kultūrinu ar kuriuo kitu.

10. Konferencija dėkoja visai lietuvių visuomenei laisvajame pasaulyje už nepailstamas pastangas ir aukas talkinti Lietuvos laisvinimo kovą. Konferencija sveikina brolius ir seseris lietuvius okupuotame krašte ir pareiškia, kad kova už laisvę bus tęsiama iki lietuvių tauta bus laisva ir Lietuvos valstybė nepriklausoma.

VIENYBĖ, 1886, II, 10

Uzgime tas jaunas rasztelis wardu Wienibe tarpe lietuwninku, tejp kajp uztekejo tykra zwai-gzde, kuri sawo szwiesa kitas perauksztis, ir wysa czesa wajkszczios keliu tejsybes ne-

sziodama ing namus Wienibe ir sutikima.

Su druta szyrdze, ir ne perlauzta wale storawosimes but inpedzejs giaro artojaus, kurys suimdamas zagre in rankas, nesidajro, o stora-wojasi waga ligiai ir tiesiog nuwest.

š praeities Tavo sūnūs...

Tomston, Ariz. 15 Geg. Wajskas amerikantskas likosy sumusztas per Indijonus.

Liepos mėn. Peterburge apwajksztines 900 m. paminkla pryemimo wieras krikszczioniszkos per naroda Rosijos.

Prezidentas bus ant parodos Brooklyne, kur Postmaster Vilas lajkis kalba.

New Yorke ira Lietuwniku 76 familijos, kurie namus randawoja mokėdami ant menesio už maža stubele po 12 ir daugus dol.

Tris menesėj pasibaigje kajp gazieta Wienibe Lietuwniku Plymouth iszejna. Dėl parėdko tie ka neužmo-kejo uz gazieta szitam menesi, turi atsietejsi, o jagu katras neužmokes, bus gazieta sulajkita. Wela, jagu katras negaletu arba turetū kokla beda, tegul duoda mumi žine.

VIENYBĖ, 1961 m. geg. 19 d.

DEIMANTINIO FONDO RĖMĖJAI

Emilija ir Feliksas Morkal Richmond Hill, N. Y.	\$50.00
F. Vilkas Naugatuck, Conn.	5.00
Pov. Adomonis Brooklyn, N. Y.	3.00
M. Jasinskis Brooklyn, N. Y.	3.00
V. Melliūnas New York, N. Y.	3.00
A. Paliulis Waterbury, Conn.	3.00
J. Silkieinė New Haven, Conn.	3.00
L. Špokas Brooklyn, N. Y.	3.00
J. Šiugžda Stamford, Conn.	3.00
V. Tomkus Elizabeth, N. J.	3.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojama.

Sveikinimai deimantinei Vienybei

Mūsų nuoširdžiausi linkėjimai Vienybės deimantinio jubiliejaus proga. Priedo: čekis 5 dol. sumal.

K. BARTYS
P. KASPARIŪNAS
LB Elizabetho
Apylinkės Valdyba

Deimantinio jubiliejaus proga siunčiu Vienybei kuklią auką, linkėdamas jai sulaukti šimto metų sukakties. Juk daugelis iš mūsų, ypač jaunesni, dar galime pagyventi 25 metus.

M. J. VOKETAITIS
New Haven, Conn.

Būdamas už Vienybę trimi metais senesnis, aš šios didelės šventės proga siunčiu jai 10 dolerių ir linkiu sulaukti 100 metų.

T. CIRKELIS
Woodhaven, N. Y.

Mielas Redaktorium:

D.L.K. Vytauto Klubas siunčia Jums ir Jūsų redaguojamam laikraščiui Vienybei nuoširdžius linkėjimus šios 75 metų sukakties proga. Siųsda-

mas. 10 dolerių, klubas linki laikraščiui dar daug metų lankyti ir jo narius.

VYT. RAMANAUSKAS
Sekretorius
Lowell, Mass.

Sveikinu Vienybę jos deimantinės sukakties proga. Skaitau Vienybę 60 metų. Esu už ją senesnis penkeriais metais.

Ilgiausių metų Vienybei!
PRANAS ŠEDVYDIS
Bayonne, N. J.

Sveikinu Vienybės darbuotojus, kurie savo pasiaukojimu išlaikė laikraštį iki gilos senatvės — deimantinio jubiliejaus. Šia proga siunčiu Vienybei 10 dolerių.

J. PETRAUSKAS
Astoria, L. I.

Siunčiame Vienybei penkinę ir nuoširdžius linkėjimus iš saulėtos Floridos. Mes esame ilgamečiai Vienybės skaitytojai. Linkime jai ilgiausių metų.

MYKOLAS ir
AGNES ŽILINSKAI
Chipley, Florida

Tikrai malonu pasveikinti Vienybę, minint jai garbingą 75 metų sukaktį. Šia proga linkiu Jums, visiems Vienybės darbuotojams ir prenumeratoriams bei skaitytojams kuo puikiausios sėkmės. Ypač linkiu Jums išvermės nepaprastai sunkiame ir atsakingame lietuvių redaktoriaus — leidėjo darbe.

Būdamas vienas iš California Republican Assembly ir Los Angeles County Republican Assembly centrinių komitetų narių, perduodu šios organizacijos sveikinimus ir linkėjimus Jums ir Vienybei.
LEONARDAS VALIUKAS
Los Angeles, Calif.

Gerbiamas Redaktorium:
Vienybei sulaukus deimantinio jubiliejaus, sveikinu Jus ir Jūsų visą štabą, linkėdamas išvermės, sėkmės ir stiprios sveikatos. Tegu Vienybė tikrai tampa vienybe visų mūsų lietuvininkų.

ALF. PETRUTIS
District Heights, Md.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Kompozitorius ir dirigentas Vladas Jakubėnas (dešinėje) su orkestro pirmuoju čelistu, A. Borodkin, Vienybės deimantinio jubiliejaus koncerto pertraukos metu, studijuoja partitūrą ir nepastebėjo, kad juodu fotografuoja Vienybės foto-reporteris.

GYVIEJI PAVEIKSLAI...

Atkelta iš 4 psl.

Eichmannas šiandien jau sėdi kaltinamųjų garde, bet juk ateis diena kai ir jo mokytojai išgirs žiauria, bet teisingą teismo ištarmę...

Graudūs pasaukojimai

Vienas populiariausių Amerikos žurnalų — LIFE — paskelbė buvusios sovietų kalinės, neseniai Amerikon atvykusios Barbaros Armonienės gyvenimus bolševikiniam rojuje.

Per du LIFE žurnalo numerius ėjo tik dalis Armonienės pasakojimų, paillustruotų foto nuotraukomis. Dabar tenka laukti, kai jos puikūs pasakojimai pasirodys pilnoje apimtyje — atskiru leidiniu.

Nežinau, kaip draugai Mizara, Bimba bei jų bendrai Vilnyje virškina Armonienės paskelbtus išgyvenimus. Manykim, kad slidžiai juos nenurijo. Armonienės pasakojimuose yra daug aštrių ašarų... Net ir sovietinė vodka išdeginos mizarininkų stemples jautė pasakojimų dygumą.

Pagaliau — ne tiek jau mums svarbu, kaip ir ką virškina Kremliaus "denščikų" skilviai.

Pabėgę laisvėn — šokame lenciugėli

Man rūpi visai kitas klausimas: ką nuveikta, kad tokie, kaip pav. LIFE paskelbti pasakojimai, būtų surinkti ir iš kitų, laisvuosius Vakarų pasiekusių tautiečių?

Juk nemaža mūsų brolių yra išsikapsčiusių iš Sibiro pragaro, daug yra atvykusių iš Lietuvos. Jie visi kalbūs, turtingi žiauriausių išgyvenimų virtinėmis. Ar buvo kieno nors bandyta su atvykusiais susisiekti, jų pasakojimus užrašyti, medžiagą sukaupti vienoje vietoje?

Tiesa, dauguma jų gyvena V. Vokietijoje. Bet tai nėra problema juos pasiekti.

Nerciniai kailiniai ir šaldytuvai liko Sibire

I Vakarų keliaudami, jie neatsinešė nei fortepijonų, nei medalių kolekcijos, net nei skustuvo. Šaldytuvai, automobiliai, televizijos, riešuto medžio spintos, švelnaus plauko šunys, nerciniai kailiniai ir viskas tas, kuo mes Amerikoje gerimės ir ko siekiame, jie, išsilaisvinusieji, "paliko" Sibire arba Lietuvoje.

O ką jie atsigabeno? — Nuo emvedistų akių slėpdami, jie atsivežė brangią, jų vargus liudijančią medžiagą: nuotraukas, užrašus, kalininio dokumentus, rankdarbius, jų pačių varge supintas dainas ir giesmes, laisvės kovotojų eiliuotus posmus, religinio kulto dalykėlius, dienoraščius ir daug visokių kitokių daiktų, kurie prašosi surenkami ir saugioji vietoj padedami. Tai istorijai! Ją reikia kaupti, saviem ir kitiem parodyti.

Dažnai dūsaujame, kad svetingi kraštai mažai užsimena apie Lietuvą, jos šiandienines kančias. Bet ką mes patys esame padarę, kad pateiktume mūsų draugams medžiagos kalbėti apie mus?

Snekėkim šiaip ir dar kitaip, bet asmuo, surašęs Armonienės pasakojimus, jis Lietuvos ir lietuvių vardui pagarsinti, atliko šimterio-

pai didesnį propagandinį darbą nei visi veiksnių popierėje sukurti biurai, komisijos, informacijos centrai.

Raugas iš DP stovyklų

DP stovyklose praleisti metai daugelį padarė priekabingais. Būdavo — užmins kuris ant kieno nors besivelkančio "garbės apivaro", žiūrėk, ir pasipila gandai, vaidai, nepasitenkinimai, anoniminiai skundai, laiška redakcijom.

Važiavome Amerikon, bet su priekabėm neatsiskyrėm. Dėl jų tapo suniekinta mūsų pačių sukurta organizacija, klubai, korporacijos ir daugelis padorių asmenybių.

Vaikštom dar ir dabar su priekabėm, jieškom pliauskos nepargriuvusiam suduoti.

Vot ir dabar, atsirado priekabininkas ir "prisiklijavo" prie seniausios lietuvių išeivių sukurta organizacijos — Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Nepatiko jam naujosios SLA centro sekretorės B. Pivaronienės pristatymas visuomenei. Girdi, laikraščiuose apie sekretorę pasipylė vienodo sukirpimo straipsniai. Jie visi išplaukė iš centrinės būstinės. Jo galva, Pivaronienės žinios gyvybės draudimo reikaluose esančios menkos, jos veikla visuomenėje buvusi sauros apimties. Sekretorė esanti priartėjusi tokių metų, kai karjerą reikia baigti, bet nepradėti.

Melancholiški sapnai

Dėl Pivaronienės sugėbėjimo sekretoriauti, priekavių jieškotojas veja save į nusiminimų daržą. Jam net gema "melancholiškų minčių apie SLA ateitį".

Nepažįstu Pivaronienės, neteko vartyti jos mokslu, visuomeninės veiklos diplomų nei jos gimimo metrikos. Manykim, kad visa tai ji įrodys savo darbu.

Iš priekabininko laiško prasikala ne vien noras suniekinti naują sekretorę, bet ir SLA centro vadovybę. Pasišaukama ją paversti mulkiomis, nežinančiais ką pasirinkti bei išrinkti centrinės įstaigos sekretore. Mano supratimu, — jei SLA organizacija, šiais metais mininti 75 metų našaus darbo sukaktį, sūgebė į savo eiles įrikuoti tūkstančius lietuvių, biudžetą balansuoja septyniaženkle dolerių suma, suprantama, jog ji žino kaip reikia organizacijos reikalus tvarkyti, iš kokių žmonių sudaryti vadovybę.

Priekabininkas purkštuoja, jog straipsniai (supažindiną visuomenę su Pivaroniene) pasirodę vėlokai po jos išrinkimo. Tais straipsniais centro vadovybė kažką norinti įtaigoti, užglaistyti.

Visose padoriose organizacijose, bendrovėse, korporacijose yra seniai įsipilietinusi tradicija, kad pasikeitus vadovybei ar asmeniui vadovybėje, apie tai pranešama visuomenei. Amerikiečių spaudoje tokių pranešimų ir pareigūnų nuotraukų pilna.

Mūsų šiek spauda gerai padarė paskelbdama SLA įvykius pasikeitimais. Pasikeitimai buvo atlikti remiantis SLA konstitucijos nuostatais.

Mėtyti plytas į seniausios lietuvių organizacijos kiemą, kur gal ir patys esame sustoję, lyg būtų negražu, nepadoru.

Medicinos pagalba seniems žmonėms

P. LEONAS
Baltimore, Md.

Baltimorės (Md.) Sunbalandžio 19 d. tilpo Amerikos Gydytojų Draugijos (American Medical Association) kreipimasis į visuomenę dėl siūlomoms prezidento Kennedy medikalinės pagalbos seniesiems.

Sį kreipimąsi perskaičius, pasidarė koku. Argi šios garbingos profesijos organizacija, kovodama su prezidento Kennedy siūlomų tuo reikalu įstatymu, turi griebtis neteisėsybes? Kam reikia, iškreipiant tiesą, baidyti visuomenę socializuotos medicinos baidykle? Ar kas siūlo visus gydytojus prievarta padaryti valstybės tarnautojais? Ar kas siūlo suvalstybinti visas ligonines ir kitas sveikatai tarnaujančias įstaigas? Juk tik tuo atveju tegalima būtų kalbėti apie socializuotą mediciną.

Tamstos vietininkas Chicagoje, Vytautas Meškauskas, kaip jis Vienybės geg. 5 d. nr. pats prisipažįsta "džunglėse paklydęs", beatlikdamas savo "vieną iš švenčiausių pareigų", tuo pačiu skuduru ir man užvažiavo. Kiek tai mane liečia, bandysiu savo amato kolega iš tų džunglių išvesti.

Praėjusią vasarą pasitraukus p. Alb. Morkui, ALT sekretariatas likosi be jokio techniško padėjėjo, ir aš sutikau laikinai, kol ALT Vyk. K-tas susiras tinkamą darbininką, laisvu laiku savanoriškai be atlyginimo padėti atlikti būtiniausius rastinės darbus. To darbo juo meliau ėmiausi, norėdamas ir iš savo pusės šiuo tuo prisidėti Amerikos Lietuvių Tarybos pastangoms pavergtos Lietuvos labui. Rezultatas buvo toks, kad nebesamant techniško sekretoriaus, ALT per tą laiką sutaupė gerus pora tūkstančių dolerių. Taigi, atlyginimą gavau nelaukta, neprašyta ir visai iš nesitikėtos pusės.

Aišku, kad aiškintis dėl p. Meškausko aliuizijų būtų per daug žema.

Vis tik, sveikindamas Vienybę su jos deimantiniais metais, lieku su atitinkama pagarba.

JUOZAS PRONSKUS
Chicago, Ill.

Pirmas pasaulyje privalomas ligos draudimas pramonės darbininkams buvo įvestas Vokietijoje 1883 metais, garsiam Bismarkui kancleriu būnant. Ar ir tą garsųj savo konservatizmu "Geležinį kanclerį" drįstų Amerikos medikai (A. M. A.) vadinti socialistu?

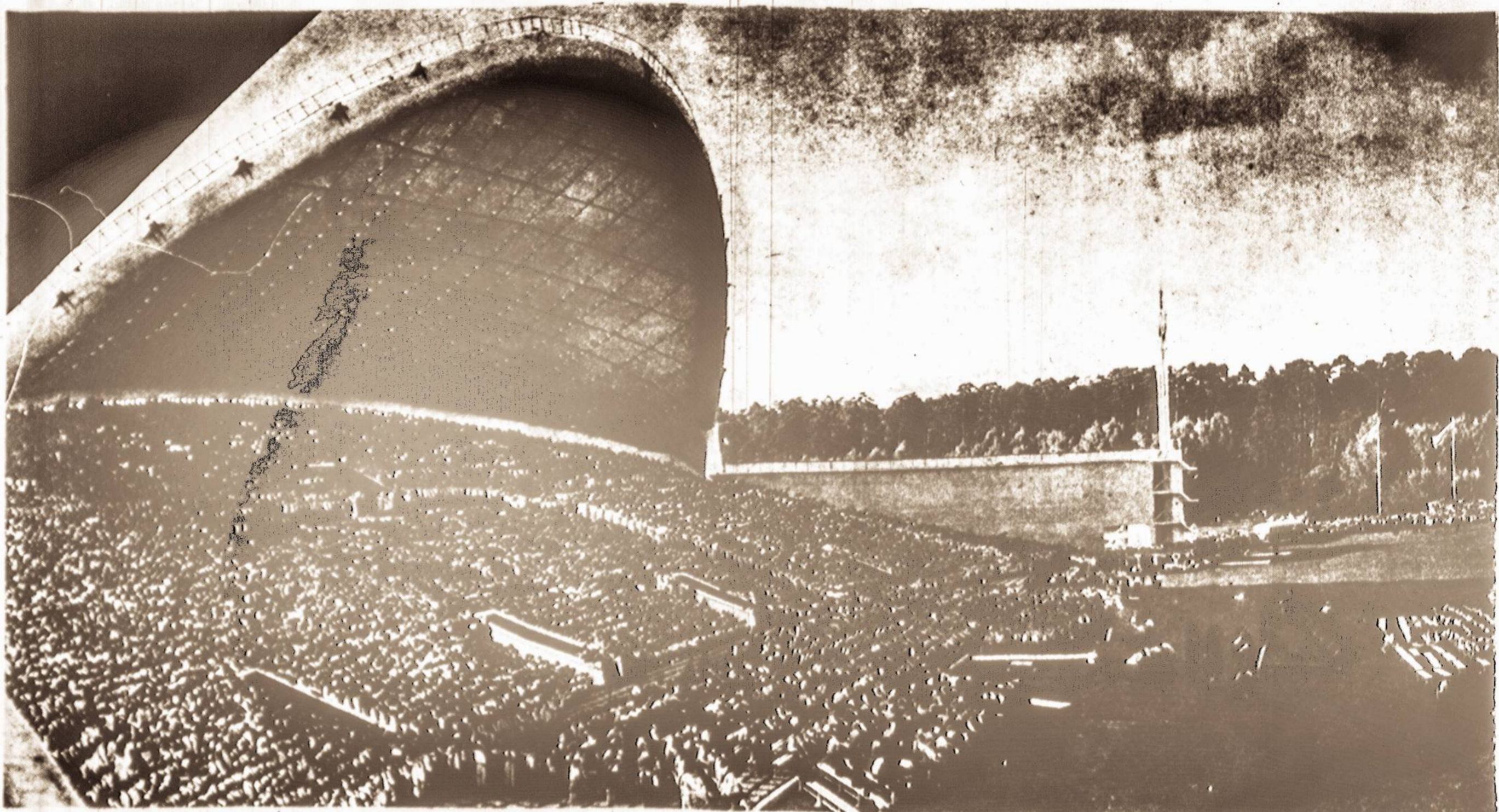
A. M. A. nėra priešinga ligos draudimui, nes ji kažin kodėl susirūpinus, kad naujai pasiulytas įstatymas gali pakenkti esančiom privatinėm ligos draudimo kompanijoms. Jai tik nepatinka privalomas draudimas, net ir senatvės atveju.

Tiesa, kad daug žmonių turi privatinis ligos draudimus. Bet jį teturi, — kol moki. Susenus ir paliegius, tai ne kiekvienam pajėgiama. Tuokart, ligos atveju, telieka šalpos kelias (welfare). Save gerblančiam žmogui, tai tikra tragedija ir didelis nužeminimas.

A. M. A. sako, kad pernai metais priimtas Kerr — Mills įstatymas pilnai aprūpina senus, nepasiturinčius žmones medicinos pagalba. Bet tas įstatymas ir yra šalpos kelias, su visais surištais su tuo nužeminimais.

Save gerblančiam žmogui maloniau mokėti kad ir kiek

Nukelta j 11 psl.

OI, TU DŪME DŪMELI...

RAULAS GURGA

Atsiminimus rašo karo ir valstybių vadai, visokie maršalai, generolai, pulkininkai ir žemesniojo laipsnio puskarininkiai. Tik naujokai nerašo. Mat, jų trumpos dienos. Tuoj pakelia į eilinius. Nebesuspėja parašyti. Atsiminimus rašo įvairūs vyriausybės pirmininkai, ministrai, politikai, diplomatai, visuomenės veikėjai, kultūrininkai. Na, ir visokie miatežninkai. Žodžiu, rašo kas tik moka rašyti ir netingi.

O mes, nabažai pypkoriai, iki šiol tylėjome ir nė vienas nepradrįsime savo atsiminimus rašyti. Rodos, lyg mes ne žmonės, nepergyvenome sunkių ir pavojingų valandų. Tiesa, taikos metu neturime ko rašyti. Nepergyvename sunkių dienų ir pavojingų nuotykių. Turi pinigų, užėini į krautuvę ir nusiperki kokį tau patinka rūkalą. Ir trauk dūmą ir pūsk pro ūsus kiek tik įveiki, jeigu nebija plaučių vėžio. O jeigu ir neturi pinigų, tai čia Amerikoje neprapsi, Gatvėse mėtosi tūkstančiai gražiausių cigarečių nuorūkų. Kitos net neprarūkytos. Prisirink kiek patinka — ir rūkyk.

Na, visi pypkorių vargai ir pavojai karo metu Europoje, sudaro neblogesnius atsiminimus, kaip ir kitų. Amerikiečiai, rodos, šito nepergyveno. Raulas Gurga pirmasis pypkorių mina dar neprimintus šios srities literatūros takus. Gal ateityje literatūros istorikai pakels Raulą Gurgą į pypkorių literatūros klasikus.

1941 m. vasarą vokiečiams okupavus Lietuvą, tuoj įvedė maisto ir rūkalų korteles. Pagal korteles visai mažai tegaudavai popierosų. Tai budavo tik burnos prismažindimas ir nervų erzimas, o ne rūkymas. Per dieną po du popierosus šarūkyti. Kas tai matė! Tik pasijuokimas iš rūkančiojo žmogaus.

Bet vargo dar nebuvo savo gimtoje šalyje. Budavo, iš miesto parvažiuoji į kaimą, o ten randi kiekviename ūkyje pasodinto tabako. Pereini, lyg kunigas kalėdodamas, per brolius ir pusbrolius, per svogerus, draugus ir kaimynus, ir prisirenki gražaus naminio tabako. O iš miesto turi atsivežęs didžiulį lagaminą. Jį net koja primini naminio tabako, kumpio, dešrų, lašinių, sviesto, sūrio ir kitokių lietuviškų gėrybių, kurių miestuose labai trūko.

Nuo Mažeikių iki Kauno laimingai pravažiuoji. Niekas tavo lagaminu nesidomi. Bet Kauno geležinkelio stotyje retkarčiais policija suruošdavo medžioklę patikrinti lagaminus, ar nesiveži per daug gėrybių. Taip budavo įsakoma vokiečių okupacinės valdžios, kad lietuvais, tenkindamas savo pilvą lietuviškomis gėrybėmis, nenuskriaustų trečiojo Vokietijos reicho ir nepakenktų Naujosios Europos kūrimui. Otoji Naujoji Europa turėjo būti Hitlerio valdoma.

Kartą ir aš patekau į lagaminų medžioklę. Drąsiai išlipu iš traukinio ir noriu eiti į stotį. Tik teksti — ir mano kakta atsimuša į tokių pat keleivių ilgą eilę.

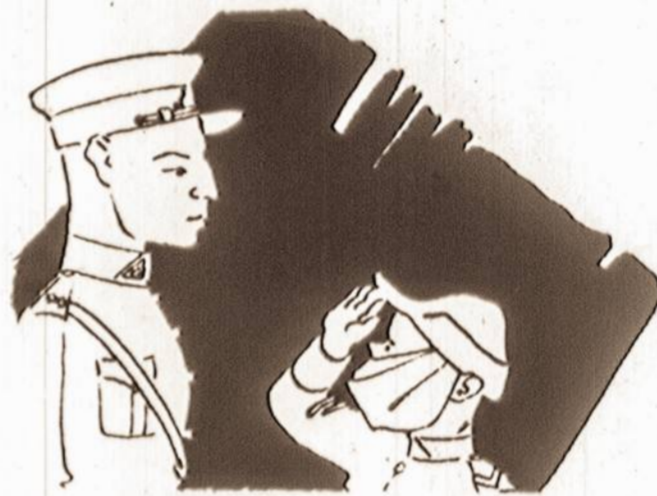
— Po šimts pypkijų! Kokia čia velniava! — padoriai lietuviškai nusikeikiu.

Kadangi esu iš mažųjų veislės sutvėrimų, tai per didesniųjų galvas negaliu įžiūrėti, kas ten priešakyje dedasi, kad eilė nejuda pirmyn. Pasilenkęs pasižiūriu pro kitų blauzdas. Ogi stoties duryse stovi lietuviai policininkai ir krato keleivių lagaminus.

Raulas Gurga turi galvą. Tuoj sumečiau, kad čia jau nebegeriai. Mano lagaminas persunkus. Ne pagal trečiojo reicho nuostatus. Kartais gali netekti savo lagaminą. O tie lietuviškieji policininkai čia nekalti. Jiems įsakyta, ir turi eiti šias nemalonias pareigas.

Akis apmėtau į kairę ir dešinę, įsiskodamas skylės, pro kurią galėčiau prasmukti su savo priešreichiniu lagaminu. Pastebiu kitose duryse pora vokiečių žandarų. Pro juos praeina vienas kitas vokiečių ar lietuvių kareivis, ir jie vėl be darbo stovi. Nusprendžiau rizikuoti. Juk sakoma, kad drąsa tvirtovės ima. O priežastį greit sugalvoju.

Padariau skausmingą rūkstų veldą, viena ranka susiėmiau už pilvo, priėjęs prie žandarų truputį pritūpiau ir beveik pro

ašaras, kiek mokėdamas, aiškinu, kad "krank, slecht" ir trypdamas įrodinėju, kad jau blogai, tuoj bus... pilnos kelnės. Pasirodo, žandarai buvo neblogi žmonės. Pasigailėjo manęs. Vienas ranka parodė, kur yra išvietė. Ten įbėgęs, pastovėjau kiek tokiu reikalu reikalinga minučių ir iš išvietės išėjau status ir patenkintas. Iš tolo nusilenkiau žandarams, dėkodamas už gerą širdį. Ir atsistėdau stotyje ant suoliuko laukti traukinio į Vilnių ir pasižiūrėti, kaip policininkai krato keleivių lagaminus. Ne taip jau baisiai kratė. Smarkiai skriaudė trečiąjį reičą.

Iki Vilniaus parvažiauju be nuotykių. Vilniuje daug senųjų gyventojų turėjo mašinėles tabakui labai smulkiai suplaustyti. Už keletą markių suplaustydavo kilogramą. Ir aš pasinaudoju tuo geru.

1944 m. liepos mėn. pirmosios dienos. Daug lietuvių bėga iš Vilniaus nuo atslenkančio raudonojo maro. Susirūpinau ir aš. Eilu Katedros aikšte nuleidęs nosę ir suku galvą planuodamas kaip čia būtų geriau bėgti. Užkalbintas pakeliu galvą. Ogi geras pažįstamas lietuvių karys.

Žodis po žodžio išsikalbame. Pasisakau savo rūpesčius. Karys mane nuramina:

— Nesijaudink, Raulai! Gerai pažįsti mūsų vadus. Ateik į batalioną, jie tave priims ir galėsi drauge su mūsų batalionu trauktis. Niekas nerūpės. Gausi pavalgyti ir parūkyti. O kai panorėsi, galėsi iš bataliono pasitraukti. Tarp savųjų neprasūsi.

— Ir rūkyti gausiu! — apsidžiaugiau. Ir tuoj atsidūriau batalionę. Vadai priėmė. Kad nesiskirčiau nuo kareivių, gavau karinius drabužius ir olandišką šautuvą be šovinių. Mat, olandiškų šovinių neturėjo.

Iš Vilniaus atsidūrėme Kaune. Išėjau į miestą. Bet čia nemalonumas. Savo kareivių nepaklausiau, kaip jie sveikinas su vokiečių karininkais ir puskarininkiais. O uniformotas turi sveikintis.

Laisvės alėjoje susitikau vokiečių jefreiterj ar gefreiterj. Velniai jį žino. Bijau liežuvį nusilaužti. Žinau, kad lietuviškai tokius vadinome grandiniais. Ir pradėjau sukli galvą, kaip čia su juo pasisveikinti. Prisiminiau, kad visokie vokiški rudmarškiniai sveikindamiesi pakeldavo į viršų ranką ir surikdavo: Heil Hitler! O gal taip ir reikiai Pabandžiau ir aš. Pakėliau dešinę ranką į viršų ir surikau lyg smauglamas: Heil Hitler!

Vokietis, vietoje atsakęs man, kad gi nusikeikė biauriai vokiškai, ir nuėjo sau toliau. Jis matė, kad aš ne rudas, bet žalias. Ir dar lietuvis. Parėjęs nusiskundžiau savo draugams kareiviams, kad man nepasisėkė pasisveikinti.

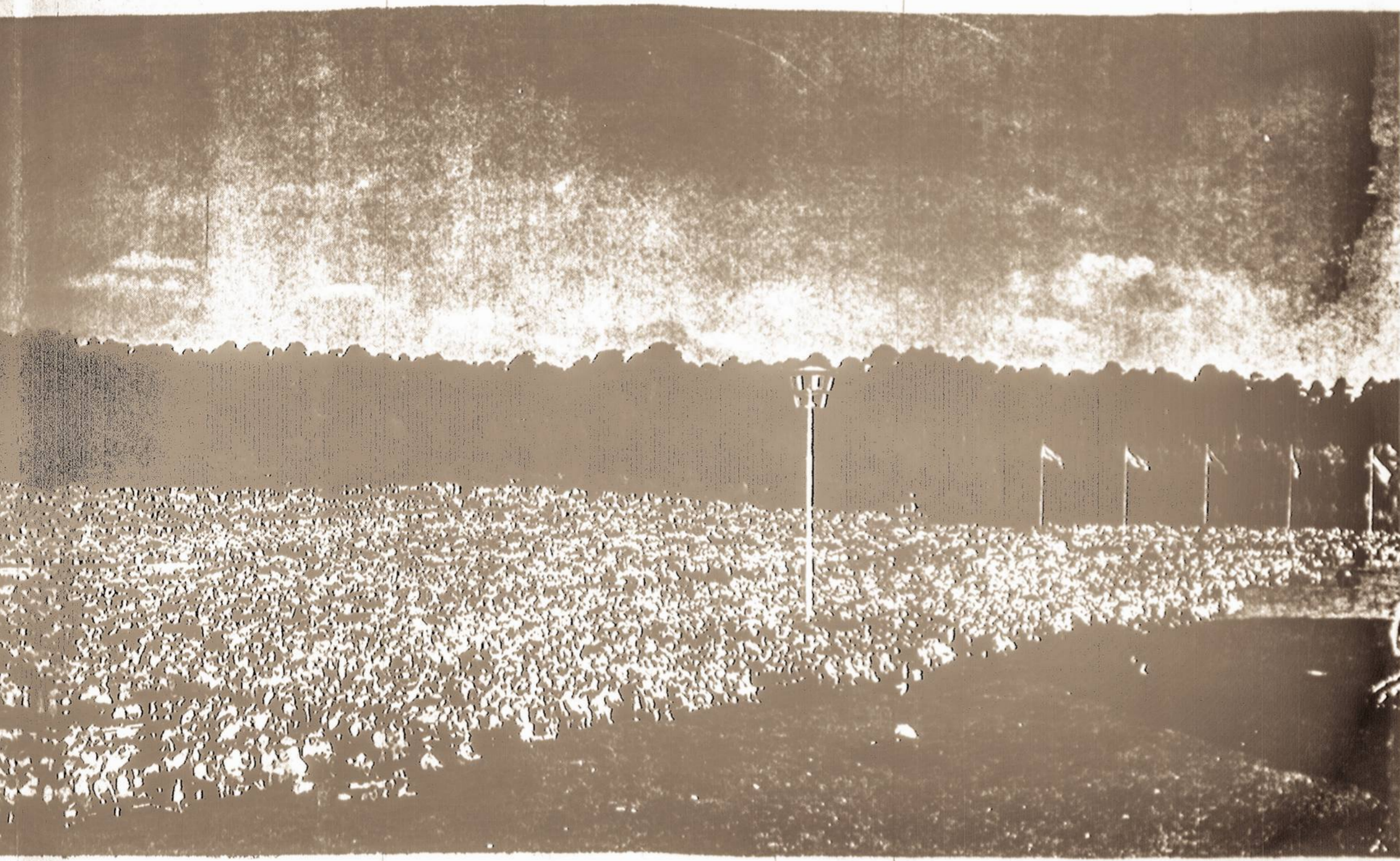
— Brolyt, su tokiu sveikinimu nesirodyk tikrosios tarnybos kariams, — jie perspėjo mane. — Kareiviai nemėgsta Hitlerio. Jiems jau įkyrėjo karas kurįs jau pralaimėtos, ir į kurį įtraukė Hitleris. Tik rudieji taip sveikinas.

Toliau viskas ėjosi gerai, be nuotykių. Rūkyti užteko. Laimingai perėjome Lietuvos — Vokietijos sieną ir išvengiau apkasų kasimo darbų. Kiti bėgantieji į Vokietiją patekdavo prie apkasų kasimo.

Palengva slinkome Mažosios Lietuvos laukais ir miškais. Daugliausia naktimis ir vengdami miestų. Dienomis nakvodavome miškuose. Vokiečių lėktuvais vis persekiojo mus. Kur tik mes sustodavome ne miškuose, žiūrėk, ir išmeta raudoną raketą. Pagaliau už Tilžės vokiečiai mus pagavo ir nuginklavo. Aš su malonumu atidaviau savo olandišką šautuvą be šovinių, kurį buvau praminęs kačerja. Toliau žygiavome be ginklų.

Amerikos ir Kanados lietuvių sąjunga, vėta Zvilgterėti į šį v. sventės programos dalyviai dainos ir muzikos mėg. Reikės, taip pat gausiai dalyva

John Pakel, Chicagos Savitės Rėmėjų Komiteto pirmininkas, tilių iš Dainų šventės ir l

...ms ruošiantis antrajai dainų šventei, kuri įvyks liepos 2 d. Chicagoje. Tai praėjusių metų vasara Vilniuje įvykusios Lietuvos dainų (kairėje) ir publika. Taip okupuotos Lietuvos jaunimas vertina, kad laisvi Amerikos ir Kanados lietuviai, ypač jauni, Chicagoje ruošiamoje dainų šventėje.

...s bendrovės prezidentas, yra šiais metais rengiamos Dainų Šventės. Jis rūpinasi, kaip daugiau sutelkti finansų, kad nebūtų nuostoliams chorams galėtų apmokėti kelionės išlaidų vieną pusę.

Pasaulyje

— Pietų Korėjos neseniai įvykusio perversmo vadas gen. Chang de Young pareiškė, kad jis grąžinsis politikams valstybės vairą tik tada, kai kraštas bus apvalytas nuo korupcijos.

— Gen. James A. Van Fleet, buvęs Jungtinių Tautų armijos vadas Korėjoje, pareiškė, kad dabartinis Pietų Korėjos karinis režimas esąs lojalus Amerikai.

— Komunistų valdomoje Albanijos sostinėje Tiranoje teismas pradėjo svarstyti 10 asmenų, kaltinamų šnipinėjimu vakarų valstybėms, bylą.

— Naujoji Irano vyriausybė, dėl korupcijos, iš armijos pašalino 303 aukšto rango karininkus.

— Genevoje, buvusios Tautų Sąjungos rumuose, prasidėjo vadinama Laos konferencija, kur komunistinės Kinijos užsienio reikalų ministeris Chen Yi pirmiausia apkaltino Ameriką kaip Pietryčių Azijos taikos priešą.

Voldemaras kėsinosi nušauti Purickį...

TAIP TVIRTINA RAPOLAS SKIPITIS SAVO NAUJAI IŠEJUSIOJE ATSIMINIMŲ KNYGOJE "NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ STATANT"

Į Steigiamojo Seimo vyriausybę prof. A. Voldemaras nebepateko. O dėl to jis negalėjo nurimti. Jis manė, kad Lietuvoje nėra kito tokio tinkamo užsienio reikalų ministerio, kaip jis pats. O kad jis taip manė, tai sprendžiu iš jo to meto sugyventojos ponios Jaščenkienės žodžių. Ne be A. Voldemaro žinios net dviem atvejais lankėsi pas mane į ministeriją ponija Jaščenkienė, vėliau tapusi Voldemariene, ir kalbėjo man, kad Lietuva daug pralaimi užsienio politikos reikaluose todėl, kad užsienio reikalų ministru yra Purickis, o ne prof. A. Voldemaras. Taigi, reikėtų pašalinti iš ministerių J. Purickį ir į jo vietą pasodinti prof. A. Voldemarą. Bet kaip jį pašalinti? Atsakymą į tą klausimą davė paties Purickio pasirinktas slidusis kelias. Tas slidusis kelias tai buvo J. Purickio kontrabandinės operacijos. Voldemaras suprato, kad dėl tų operacijų jis gali duoti tokį stiprų smūgį į Purickio ministerišką kėdę, kad jis iš tos kėdės būtina turės iškristi. Tas reikalas buvo aptartas su A. Smetona ir jo šeimos artimaisiais. Juk ir A. Smetona, ir jo giminei būtų daug maloniau, kad užsienio reikalų ministru būtų jų artimas bičiulis A. Voldemaras, o ne kažkokis J. Purickis. Nustatytą tokią strategiją: ponios Smetonienės brolis kapt. Chodakauskas vyksta pas Krašto Apsaugos ministerį Žuką ir praneša apie kontrabandą, vykdomą paties ministerio Purickio. Chodakauskas turi pasakyti Žukui, kad tik jis, o niekas kitas, gali išgelbėti Lietuvą nuo baisios kompromitacijos, daromos krikščionių demokratų ministerio J. Purickio.

Kapt. Chodakauskas taip ir padarė.

K. Žukas, supratęs, kad tas įskundimas daromas tik valstybiniais sumetimais, baisiai įsikarščio ir ėmė veikti, kad J. Purickis būtų tuojau pašalintas iš ministerių ir pašauktas baudžiamon atsakomybėn. Tai buvo 1921 metų pradžioje.

Tiesa, J. Purickio ministerišką kėdę nuo K. Žuko smūgio

Rapolas Skipitis

gerokai susvyravo, bet jis iš tos kėdės taip staigiai neiškrito. K. Žukas, siekdamas aukšto teisingumo ir teisybės, taip buvo įsikarščiojęs, kad tu pačių metų balandžio pradžioje turėjo iš krašto apsaugos ministerių pasitraukti, o tas teisingumas vis dar buvo kažkur užkliuvęs ir J. Purickis toliau ministeriavo.

Prof. A. Voldemarui darėsi vis labiau nepakenčiama, nes be darbo sėdėti buvo neįdomu ir ištekliui pragyvenimui nebuvo dideli. 1921 metais birželio mėn. prof. A. Voldemaras nutarė savo ranka pašalinti J. Purickį iš gyvųjų tarpo. Štai kaip tas buvo.

1921 metais birželio 20 dieną Kauno laikraščiai paskelbė žinią: Nežinomi piktadariai naktį šovė pro langą į Užsienio Reikalų ministerio dr. J. Purickio butą, bet niekas nesusžeistas. Tikriausiai tai buvo Lenkijos agentų darbas.

O kaip buvo iš tikrųjų? Prisiminkime 1921 metų Kauną. Pačios didžiosios centrinės gatvės — Laisvės Alejos galas rėmėsi į Vytauto

Kalną. Nuo Vytauto Prospekto žiūrint į Vytauto kalną, dešiniojoje Laisvės alėjos pusėje tebuvo tik du mediniai vieno aukšto namukai. Jėjimas į abu namukus buvo iš kiemo. Tarpe tų dviejų namukų buvo mediniai vartai įvažiavimui ir šalia jų varteliai jėjimui. Į abi puses nuo namukų ėjo aukšta, gal penkių pėdų aukštumo lentų tvora: nuo vieno namuko ligi Vytauto Kalno, o nuo kito — ligi Vytauto Prospekto. Tie abu namukai priklausė tiems paties savininkams, turėjo bendrą kiemelį, o už kiemelio buvo didelis daržas, kuris supo namukus ir kiemelį iš trijų šonų. O vienu šonu, kaip jau minėjau, abu namukai betarpiškai buvo prisiglaudę prie Laisvės Alėjos. Vienaime tų dviejų namukų buvo du maži buteliai su bendru jėjimu. Vienaime butelyje gyveno ministras Juozas Purickis su sekretorium dr. Karoliu Ozeliu, o kitame — prof. Augustinas Voldemaras su Jaščenkienė, vėliau Voldemariene. Kitame, dar mažesniame vieno mažo

Nukelta į 10 psl.

"ŠTAI TAU, JURGI, IR DEVINTINĖS..."

KURIOS LIETUVIŲ BAŽNYČIOS AMERIKOJE DABAR TURĖS KEISTI SAVO VARDUS

Šv. Jurgio parapijos bažnyčia Chicagoje

Jau šio šimtmečio pradžioje Amerikoje buvo apie 100 lietuviškų parapijų, kurių keletas turėjo Šv. Jurgio vardą. Be to, buvo suorganizuota keletas Šv. Jurgio vardo draugijų. Pagrindinis tų draugijų tikslas buvo padėti naujai įsikūrusioms parapijoms ir jų bažnyčioms gyvuoti. Tokia Šv. Jurgio vardo draugija, dabar jau likviduota, praeito šimtmečio pabaigoje buvo įkurta ir čia Brooklyne.

Dabar, popiežiui panaikinus Šv. Jurgio garbinimo kultą, neišvengiamai bus paliestos visos tuo vardu pavadintos lietuvių parapijos, bažnyčios ir draugijos Amerikoje. Dabar joms teks pasivadinti kitais vardais. Parapijonams, kurie tas bažnyčias lankė, savaimės supranta, tai nemaža staigmena. Šventas Jurgis, kurio vardu buvo pavadinti jų maldos namai, dabar jau nebešventas...

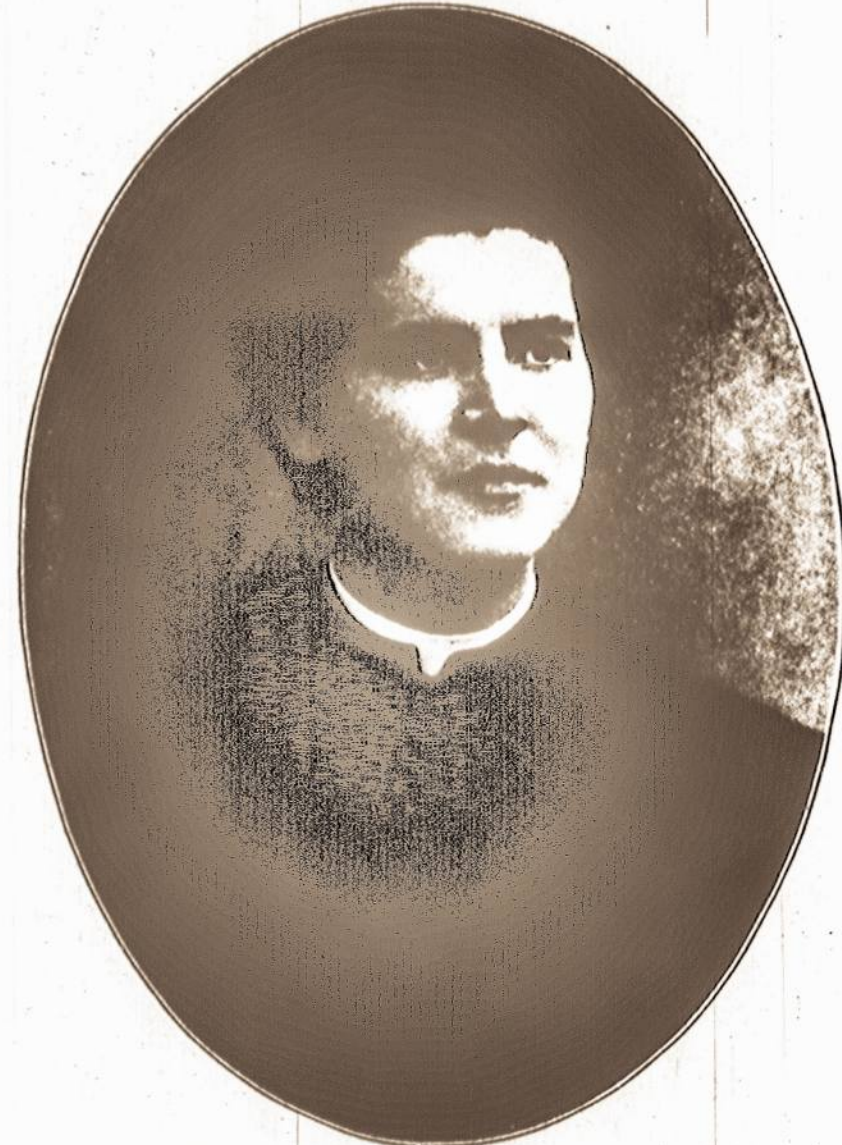
Viena iš seniausių, didžiausių ir gražiausių lietuvių bažnyčių, pavadintų Šv. Jurgio vardu, yra Chicagoje. Šv. Jurgio parapija Chicagoje buvo įkurta 1892 metais. Dabartinė

gotikos bažnyčia buvo pradėta statyti 1896 m., bet laikina, medinė to paties vardo bažnytelė buvo pastatyta kartu su tos parapijos įsikūrimu. Ši bažnyčia stovi 33 gatvės ir Auburn avenue kampe ir, kartu su klebonija bei mokykla, užima net 17 miesto aklypų. Ši bažnyčia buvo baigta statyti 1902 metais. Ji turi apie pusantro tūkstančio sėdimų vietų. Tiek pat vietų yra ir parapijos mokyklos salėje. Jau šio šimtmečio pradžioje Šv. Jurgio parapija Chicagoje buvo laikoma viena turtingiausių lietuvių parapijų Amerikoje. Jau tada jos turtas buvo vertinamas 300,000 dolerių. Pirmieji šios parapijos organizatoriai ir klebonai buvo kun. V. Čižauskas, kun. Kolesinskis ir kun. M. Kraučiušas.

Antroji, taip pat praeito šimtmečio pabaigoje įkurta Šv. Jurgio vardo lietuvių parapija, yra Shenandoah, Pa. Tai buvo 1891 m. Pirmiausia buvo pastatyta medinė bažnyčia, paskiau apmūryta plytomis, o 1901 m. pastatyti du aukšti plytiniai bokštai ir pagaliau, apie

1915 metus, visa bažnyčia apmūryta mėlyno granito plytomis. Šv. Jurgio parapijos bažnyčia Shenandoah, Pa. taip pat gotiško stiliaus. Pirmieji šios parapijos klebonai buvo: kun. Abromaitis, kun. Milukas, kun. Kaminskas ir kun. Pautientus. Šv. Jurgio parapija Shenandoah, Pa., kur dabar klebonauja kun. Karalius, taip pat turi mokyklą. Ten mokoma ir lietuvių kalba.

Trečioji lietuvių parapija, kuri dabar bus priversta pakeisti savo vardą, yra Šv. Jurgio parapija Philadelphijoje. Ši parapija, kaip ir daugelis lietuviškų parapijų Amerikoje, buvo suorganizuota šio šimtmečio pradžioje — 1902 metais, palyginti, menkai uždirbančių ateivių pastangomis. Pirmasis šio parapijos klebonas buvo kun. J. J. Kaulakis, įžymus anų laikų visuomenės veikėjas, vienas iš 1906 m. Philadelphijoje įvykusio pirmojo visuotinio lietuvių seimo organizatorių. Senieji Philadelphijos lietuviai dar ir dabar atsimena, kaip kun. Kaulakis, paėmęs po ranka dr. J. Šliupą, per to seimo pertrauką, "spacyravo" koridoriuje... Kun. Kaulakio pastangomis buvo pastatyta dabartinė Šv. Jurgio vardo bažnyčia Philadelphijoje. Prieš 50 metų šioje parapijoje buvo suorganizuota ir Šv. Jurgio draugija.

Kun. J. J. Kaulakis, Šv. Jurgio parapijos ir bažnyčios steigėjas Philadelphijoje, įžymus anų laikų visuomenės veikėjas, pirmojo Amerikos lietuvių visuotinio seimo 1906 metais organizatorius.

viško veikimo branduolį toje kolonijoje. Be to, čia veikia buvusių tremtinių įsteigta radijo valandėlė, neseniai minė-

jusi savo dešimtmečio sukaktį.

Kita, dviem metais jaunesnė už Rochesterio lietuvių parapiją, yra Šv. Jurgio vardo parapija ir bažnyčia Brooklyne—267 York St. Ši lietuvių parapija įkurta 1908 metais, bet dabartinė jos bažnyčia buvo pastatyta. Pradžioje, kol savo bažnyčios neturėjo, lietuviai eidavo melstis į kalvyninę Šv. Onos bažnyčią, kurios rūsyje kun. J. Kuodis, pirmasis jų klebonas, laikydavo mišias. 1915 metais buvo pastatyta graži mūrinė bažnyčia, su sale susirinkimams jos rusyje. Antrasis šios parapijos klebonas buvo kun. N. Pakalnis, dabartinis Apreiškimo parapijos klebonas Brooklyne. Kadangi Šv. Jurgio parapija mokyklos neturėjo, tai kun. N. Pakalnis įsteigė šeštadieninę lietuvių kalbos mokyklėlę. Taigi, kun. Pakalnis yra šeštadienių lietuvių kalbos mokyklų Amerikoje pradininkas. Nenuostabu, kad ir dabar jis savo Apreiškimo parapijos mokykloje taip nuoširdžiai globoja Šeštadieninę Maironio lietuvių kal-

Nukelta į 9 psl.

Taip atrodė Rochesterio lietuvių Šv. Jurgio vardo parapijos bažnyčia ir mokykla prieš 45 metus.

Ketvirtoji savo senumu, narių skaičiumi ir turtu Šv. Jurgio vardo lietuvių parapija yra Clevelande. Šia parapiją 1895 metais įsteigė kun. Jonas Sutkalis iš Pittsburgho. Pirmoji Šv. Jurgio parapijos bažnyčia Clevelande buvo pastatyta 1900 m., kun. J. Jankaus pastangomis. Jis taip pat įkūrė Šv. Jurgio draugiją. Vėliau, 1908 m., kun. J. Alaburda čia įsteigė mokyklą, kurią lankydavo keletas šimtų lietuvių vaikų.

Rochesterio lietuviai Šv. Jurgio vardo parapiją suorganizavo 1906 metais. Pirmieji šios parapijos organizatoriai buvo V. Stankevičius, J. Ryckis, A. Stučka, M. Stučka ir A. Norkevičius. Pradžioje, apie 1910 metus, kai šioje parapijoje klebonavo kun. J. Kasakaitis, čia buvo pastatyta bažnyčia ir mokykla — po tuo pačiu stogu. Vėliau, klebonaujant kun. J. Bakšiui, Šv. Jurgio parapija Rochesteryje pasistatė gana stilingą mūrinę bažnyčią ir kleboniją. Parapijos mokyklos salėje vyksta visi vietos lietuviški renginiai. Dabar klebonauja kun. Valiukas. Šia proga verta pažymėti, kad buvusio parapijos klebono kun. J. Bakšio ir jo parapijonų pastangomis, po karo buvo atsi-
kviesta keletas šimtų tremtinių, jų tarpe visa eilė inteligentų, dabar sudarančių lietu-

Šv. Jurgio parapijos bažnyčia Shenandoah, Pa.

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI
PER ATOSTOGAS?

Garsioje Cape Cod, Mass. kurorte
prie atviros Atlanto jūros plažo,
Long Beach, pušų pavėsy, garsioje
lietuviškoje vasarvietės viloje

AUDRONĖ

87 EAST BAY RD., OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.

Ištaisinga vila, erdvūs kambariai. Gražus
privatus 2 akry pušynas. Rami aplinkuma,
daug vietos poilsiui ir žaidimams. Geras
lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.
NUO BIRŽELIO 10 D. IKI RUGSĖJO 15 D.
Lietuviai savininkai visus kviečia atvykti.

Iš anksto kreiptis: DR. E. JANSONAS
89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass.
Tel. AV 8-5999. Nuo birželio mėn.
kreiptis: AUDRONĖ - JANSONAS
87 East Bay Rd., Osterville, Cape
Cod, Mass. Tel. MA 8-8425.

Sportinės nuotrūpos

Edvardas Sulaitis

Dar atmintyje yra gyvas Toronto žaidynių vaizdas. Gyvi ir tie keli nemalonūs atsitikimai. Štai, vieno Chicagos klubo krepšininkai darė viską, kad prieš kito Chicagos klubo žaidėjus laimėtų be žaidimo. Čia jiems pasitaikė gera proga, nes priešininkai, lyg tyčia, dėl neaiškiaus tvarkaraščio pavėlavo apie 15 min.

Imant pagal nuostatų eilutes, žinoma, jie turėjo teisę to reikalauti. Bet kurgi draugiškumas ir sportiškumas? Jau 11-tą kartą rungtyniavo S. Amerikos sportininkai, bet panašūs dalykai atsitiko, berods, tik antru kart.

Dabar kaip gali jaustis to be žaidimo "įveikusio" klubo žaidėjai, kurie nors laimėjo žaidynes? Taip, jie gražiai pasirodė aikštėje, tačiau mūsų sportininkams juk nepakanka vien tik sportinių sugebėjimų. Mes iš jų norime daugiau — norime, kad jie vertintų žmogliškas dorybes ir už aikštės ribų.

*
Sporto darbuotojas Kazys Baronas, po Toronto žaidynių, išskėlė mintį, jog būtų gera surengti S. Amerikos lietuvių krepšinio "ketvertuko" turnyrą. Čia dalyvautų 4 geriausių S. Amerikos liet. krepšinio komandos — Waterburio

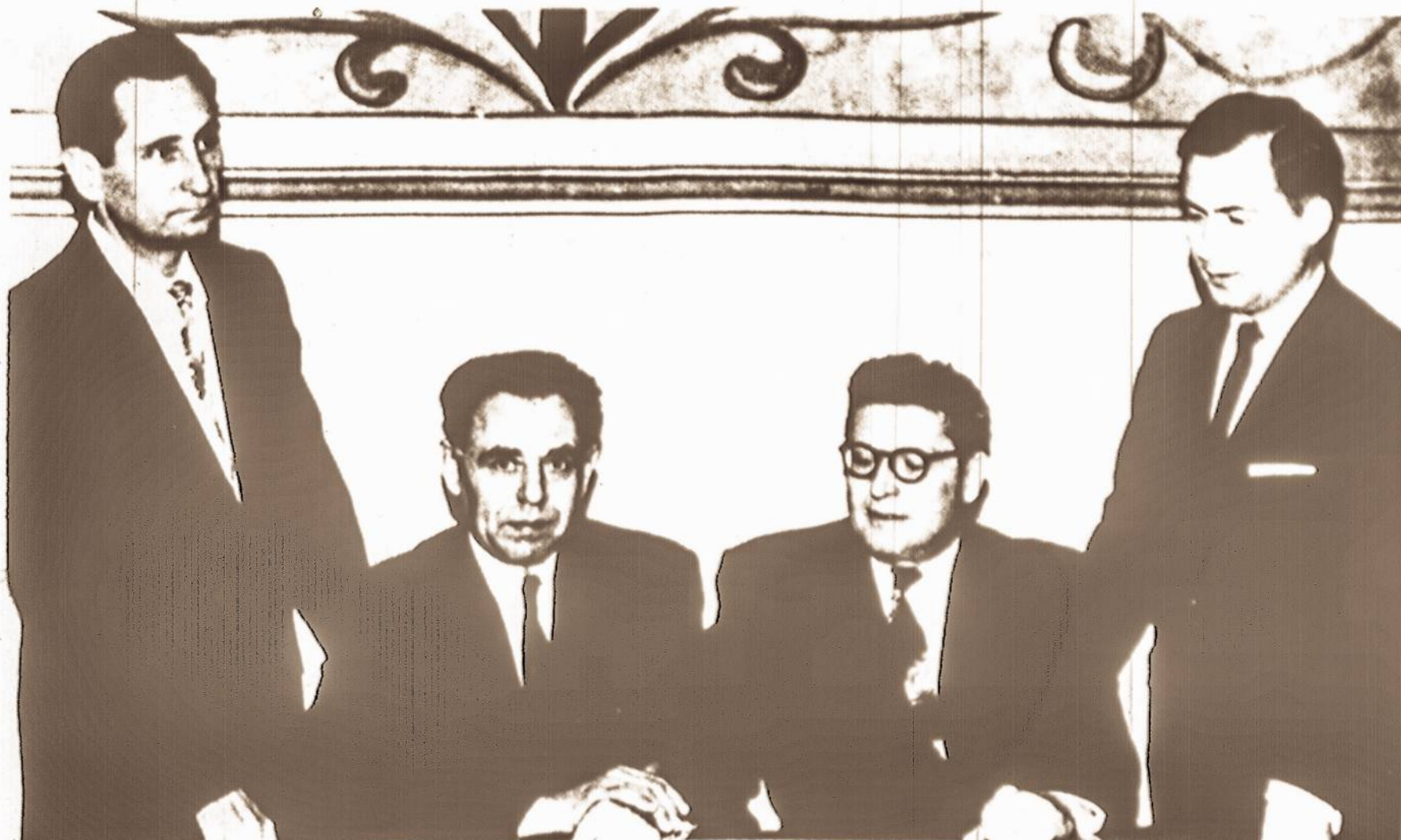
Gintaras, Toronto Aušra, Chicagos Neris ir Chicagos Jūra.

Jis sako, jog tokį turnyrą rengiant Toronte, būtų galima komandoms apmokėti ir kelionės išlaidas. Iš tiesų, tai reikėtų pagalvoti ir pabandyti. Gal šio pobūdžio turnyrai ir įneštų daugiau aktyvumo į mūsų sportinį gyvenimą.

Tas pats žmogus spaudoje paminėjo kitą nelabai malonų atvejį, kada vyrų krepšinio finalines rungtynes pralaimėjo Toronto Aušros krepšininkai, nepasirodė sportininkų paradede. Jis minė vieno kalbėtojo žodžius, kad lietuviškame sporte nėra laimėtojų ir pralaimėtojų, nes laimi visi, turėdami progą pabendrauti lietuviškoje aplinkumoje.

Iš tiesų, tai prasmingi žodžiai. Tik gaila, kad ne visi juos supranta: jų nesuprato Chicagos Aro krepšininkai, pasidžiaugę pergale be žaidimo, jų, matyt, nesuprato ir Toronto Aušra.

*
Chicagos sporto aikštėse šiuo metu aktyviai reiškiasi lietuvių futbolo komandos. Iš viso neseniai prasidėjusiose šio sezono futbolo pirmenybėse dalyvauja 5 komandos — 4 suaugusių ir 1 jaunių. Dvi vyrų ir vieną jaunių komandą turi Lituanica, amerikiečių tar-

Z. Degučio nuotrauka

Liet. Žurnalistų S-gos Chicagos skyriaus valdyba. Iš kairės: J. Vaičiūnas, A. Gintneris (pirm), P. Šulas, E. Sulaitis. Prieš kelias savaites buvo baigtas šios valdybos surengtų 15 "žurnalistinių popiečių" ciklas.

pe vadinama Liths vardu. Kitas klubas — Bridgeportas, kuris prieš kiek laiko priėmė Tauro vardą, turi dvi vyrų komandas.

Abu šie klubai žaidžia "National Soccer" lygos, kuri aplima Chicagą ir plačias apylinkes (komandų yra net iš Indijos ir Michigan valstybių), I-je divizijoje, t. y. antroje nuo viršaus. Iš viso yra 4 divizijos: "major," I, II ir III.

Lituanica, kuri praėjusiais metais, buvo "major" divizijos eilėse, šiemet turi progą laimėti savo divizijoje I vietą, ir vėl sugrįžti atgal. Bridgeportui sekasi sunkiau ir būtų gerai, jei jis pajėgtų išsilaikyti šioje divizijoje.

Vieno dalyko ko Chicagos lietuvių futbolo padangėje truksta — tai daugiausiai jaunių komandų. Čia galėtų ir turėtų būti ne 1, bet mažiausiai 3 komandos. Kitu atveju už kokių 5 metų neliks žmonių, kurie gins lietuvių vardą futbole.

*
Iš pavienių lietuvių sportininkų, kurie yra įsijungę į amerikiečių komandas, praėjusią savaitę pasižymėjo Ona Blandytė. Ji žaidė Rebels komandoje, laimėjusioje I vietą Central AAU tinklinio pirmenybėse, vykusiame Chicagoje. Šiai komandai taip pat priklausė ir Adelė Baloun — čiagimė lietuvaltė, kuri kaip ir pirmoji, anksčiau yra žaidusi Chicagos Neris komandoje. Jos abi su savo komanda gegužės 10 — 13 dalyvavo visos Amerikos tinklinio pirmenybėse. Į jas iš Chicagos buvo nuvykęs ir Albinas Blandys, kuris atstovavo Division YMCA komandą.

Taigi lietuvių sportininkai pajėgia išsimušti į geriausius didmieščių vienetus.

*
Vartau raudonąjį "Sportą" iš Vilniaus. Ir ko ten neprirašyta! Paskutiniuose numeruose apie Gagariną, Kūbą ir panašius dalykus yra daugiau negu apie kai kuriuos sportinius įvykius.

E. Šulaičio nuotrauka

Vincas Baziliauskas, neseniai iš Detroito persikėlęs gyventi Chicagon ir įsijungęs į LFK Lituanicos komandos eiles. Jis žaidė tremtinių futbolo rinktinėje Vokietijoje ir visą laiką Amerikoje, atstovaudamas įvairius klubus.

PHILADELPHIA, PA.
Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL - 860 kilocycl.
Seštadieniais nuo 4:30 iki 5 p.p.
Kultūrinės, politinės apžvalgos vietos kronika, žinios, muzika ir skelbimai.
Valandėlės vedėjas ADOLFAS GAIGALAS
Bendruomenės Balsas
335 Titen Street
Philadelphia 47, Pa.
Tel. HO 7-4176

Balandžio mėn. 22 d. numeryje yra pagarbinamas ir V. Leninas, kuris, pagal tą laikraštį, skyręs ypatingą dėmesį tarybinio jaunimo auklėjimui. Iš to išvedama, kad dabar pildosi "didžiojo revoliucijos genijaus" mintys ir idėjos dėl svarbaus sporto vaidmenio "komunizmo statyboje".

Gegužės mėn. 4 d. "Sporte" yra paminėta "Spaudos diena". Čia į talką ateina net pats Chruščiovas, kuris nušviečia spaudos reikšmę, laikraštinių pavadindamas "artimiausiais komunistų partijos pagalbininkais."

Paėmus beveik kiekvieną "Sporto" numerį, rasi, jog sportas, spauda ar kas nors kitas turi "pagelbėti" komunizmui. Bet kas turi pagelbėti lietuviams, Lietuvai, lietuviškiems interesams, ten nė puse lūpų neužsimenama.

Stai tau, Jurgi...

Atkelta iš 8 psl.

bos mokyklą, į kurią tėvai savo vaikus atveža net iš tolimų užmiesčio vietovių. Dabar Sv. Jurgio parapijoje, kuri, žinoma, taip pat turės pakeisti savo vardą, klebonuoja Amerikoje gimęs, augęs ir mokslus ėjęs kun. Antanas Petrauskas. Kai dėl paties Jurgio, kuriuo vardu jau ketvirtame šimtmeityje buvo šventinamos bažnyčios, tai Katalikų Enciklopedijoje, išleistoje 1876 m., taip sakoma:

"Padavimai apie Sv. Jurgį yra tokie neaiškūs, jog negali rasti juose tikros tiesos, o pagaliau ir patys dokumentai, liečiantieji to šventojo gyvenimą, nieko tikro nepasako. Nežiūrint ty neaiškumų, visi penktojo šimtmečio rašytojai tvirtina, kad jisai dar prieš tai priklausė šventųjų šeimai. Graikai jį vadino dideliu kankiniu, šventojo šlovė, dar anksčiau klestėjusi Rytuose, Prancūziją pasiekė šeštame šimtmeityje. Anglijoje jis buvo laikomas kareivių globėju."

Taigi, apie Jurgio šventumą niekad nebuvo tvirti patys Bažnyčios autoritetai. Jų garbinimo kultas, atrodo, bus atsiradęs įvairių legendų dėka.

Tiesa, Katalikų Enciklopedija kategoriškai paneigia legendą apie tai, kad Sv. Jurgis nudūręs slibiną ir išgelbėjęs kažkokios karalaitės gyvybę. Net "Gyvenimai szwentuju, surasziti del kiekvienos dienos par wisus metus", kur gana plačiai aprašomas to 20 metų amžiaus jaunikačio gyvenimas, jo konfliktas su Romos imperatoriaus Diokletiano valdžia, jo kančios, jo stebuklai ir pagaliau mirtis "už katalikizką tikėjimą" tą legendą paneigia šiais žodžiais:

"Nej knigose kunigo Skargo, nej kunigo Prokopo, nej kitų garsingų bažnitinių rasztininkų nėra nej jokio paminėjimo, kad swz. Jurgis būtų apginęs kokę paną karalajtę, paduotą pagonių aukomis ant prarijimo žalczio (smako)."

Kaip ten bebūtų bet gaila, ar žina, to pasakiško Jurgio, kuris kelioka šimtmečių ant balto arklio, nelyginant Lietuvos Vytis, skraidė viršom bažnyčių ir altorių po visą platųjį krikščionišką pasaulį. Lietuvis, ypač senosios kartos žmonės, tikrai pasigės to legendariško raitelio.

Vaidina:

L. VASILIAUSKAITE

L. KARMAZINAS

V. VALIUKAS

K. VASILIAUSKAS ir kiti

Rež. pad. V. STROLIA

Admin. Z. JURYS

TIK VIENĄ KARTĄ NEW YORKE!

K. OSTRAUSKO 3 PAV. DRAMA

KANARĖLĖ

Rež. V. VALIUKAS — Dail. R. VIESULAS

KADA?
KUR?

Gegužės 20 d., šeštadienį 8 v. v.

VAN WYCK JUNIOR HIGH SCHOOL
85-95 144th Street, Jamaica, L.I

VAZIUOTI:

BMT—Jamaica linija iki Queens Blvd. stoties arba
IND linija E ar F traukiniu iki Sutphin Blvd. stot.

Spektaklį globoja Lietuvių Motorų Atstovybės New Yorko Klubas

Įėjimas su pakvietimais, kurie gaunami pas admin. Z. Jurį — Tel. MI 7-1541; pas platintojus ir vaidinimo dieną prie įėjimo.

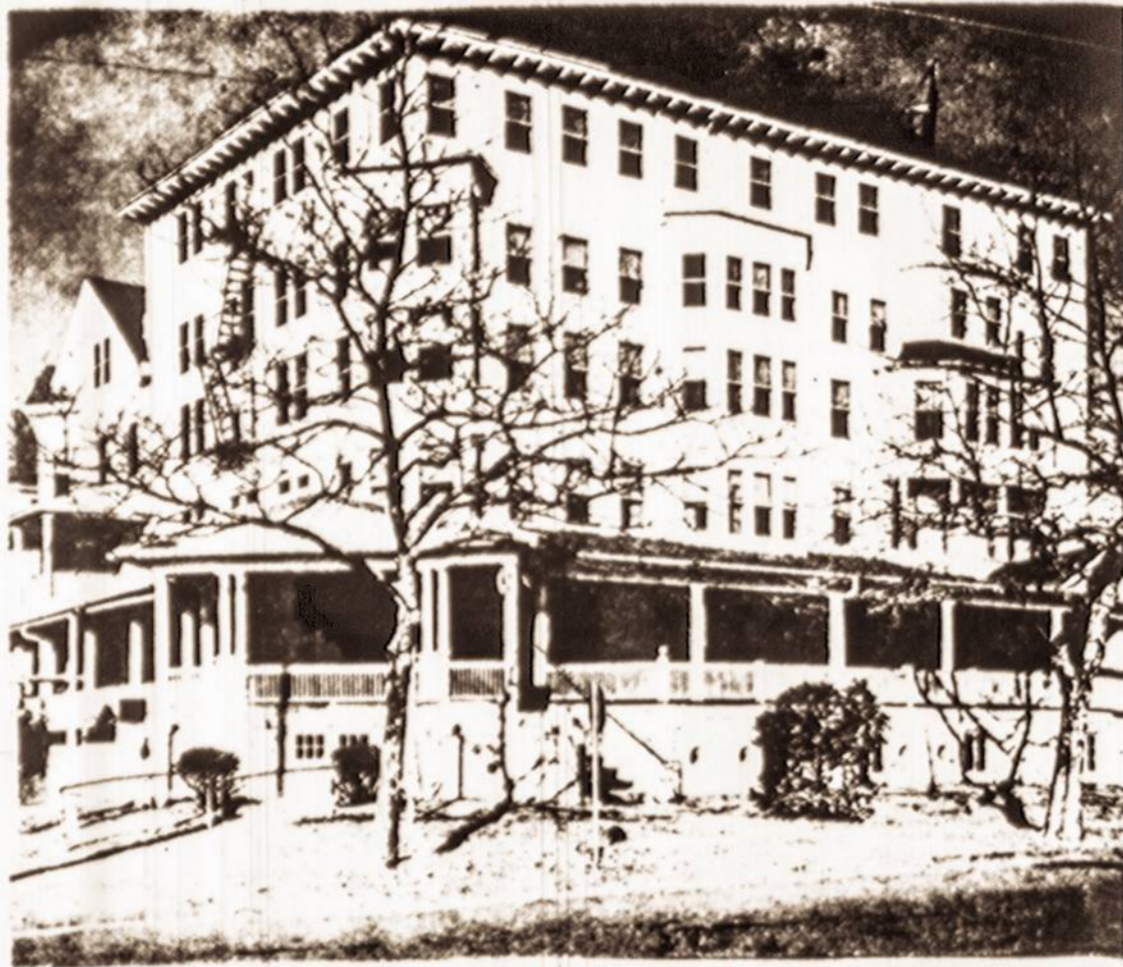
GINTARAS Lietuvos auksas

Ivairiausių gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd, IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

LAKE HOTEL, ASBURY PARK, N. J.
kur gegužės 27, 28, 29 ir 30 įvyks sezono atidarymas.
Atidarymo dienomis žokiams gros pasikelsdami muz. A. A. Kačanauskas ir orkestras. Bora svečiams patarlaus Danielius Averka.
Ta pačia proga prašome užsisakyti kambarius sezono atidarymui ir vasaros atostogoms, nes Lake Hotel yra geriausiame Asbury Park rajone. Kainos zemos. Savininkai ir tarnautojai lietuviai. **KUBAIČIAI IR ŽEMAIČIAI**

LIETUVIŲ VADOVAUJAMA ISTEIGTA 1924 M.

Schuyler Savings & Loan

ASSOCIATION OF KEARNY, NEW JERSEY
Nuo 1960 m. liepos 1 d. už sutaupas moka

4%

Be to, duoda paskolas namams, išrašo pašto perlaidas (money orderius), taupo pinigus Kalėdų šventėms (x-mas Club), skolina pinigus taupytojams, priima mokestį už elektrą ir gazą.

Federal Savings and Loan Corporation narys
Julius Paknis, Prezidentas Petras Velevas, Sekretorius Juozas Belza, izdininkas

Iškirpk šią atkarpą ir siusk -
SCHUYLER SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
24 Davis Ave., Kearny, N. J.

Voldemaras

Atkelta iš 7 psl.

buto namuke gyvenau aš, tuomet Vidaus Reikalų ministeris. Birželio mėnesį gyvenau vienui vienas, nes šeima buvo išvykusi į kaimą. Kitoj Laisvės Alėjos pusėj, priešais čia aprašytus namus, stovėjo dviejų aukštų mūro namai, kuriuose buvo kariškas sandėlis ir todėl prie jų dieną - naktį stovėjo sargybinis kareivis. Nors viename kieme gyvenome du ministeriai ir buvęs ministeris pirmininkas, bet savo apsaugai jokios argybos neturėjome, ir net policininkas arti tų mūsų namukų nestovėjo.

Birželio 19 dieną rytą aple antrą valandą smarkus bildešys į mano langą mane pažadino iš miego.

— Ar jūsų nieks nešaudė? — išgirdau prof. A. Voldemaro balsą.

— Miegau sau ramiausiai, — atsakiau Voldemarui, šokęs iš lovos.

Bus daugiau

NAUJA VALDYBA

Lietuvių Bendruomenės Kearny — Harrison, N. J. Apylinkės metinis narių susirinkimas įvyko balandžio mėn. 23 d. L. Katalikų B-nės Centro klube, 6 Davis Ave., kur buvo tarp kitų reikalų plačiai apsvarstytas klausimas pravedimo rinkimų į III-čiąją L. B. Tarybą gegužės mėn. 14 ir užmezgimas ryšių su kitomis lietuviškomis organizacijomis šioje aplinkėje.

Į naują Apylinkės Valdybą išrinkta: Antanas Vitkus — pirm., Vincas Pietaris — vice-pirm., dr. Stasys Skripkus — sekret., Albertas Arminas — kultūros reikalų ved. ir inž. Jonas Kiaušas — izdin.

NORI PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS—TAIP PAT APDRAUDŲ REIKALAIS KREIPKIS Į

AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. — (Forest Parkway stotis)

Tel. Hickory 1-5220

William J. Drake

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams specialus pataravimas

Income Tax užpildymas

APDRAUDOS SPECIALISTAS

Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

RAINBOW CORNER BAR & LOUNGE

ALFRED A. CILCIUS Savininkas

Salė susirinkimams, vestuvėms, krikštynoms ir kitokiems pobūviams. Taip pat duodami polaidotuviniai pietūs.

106-01 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.

Tel. Virginia 6-9506

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai pietūs.

PRANAS BRUČAS Savininkas

86-16 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

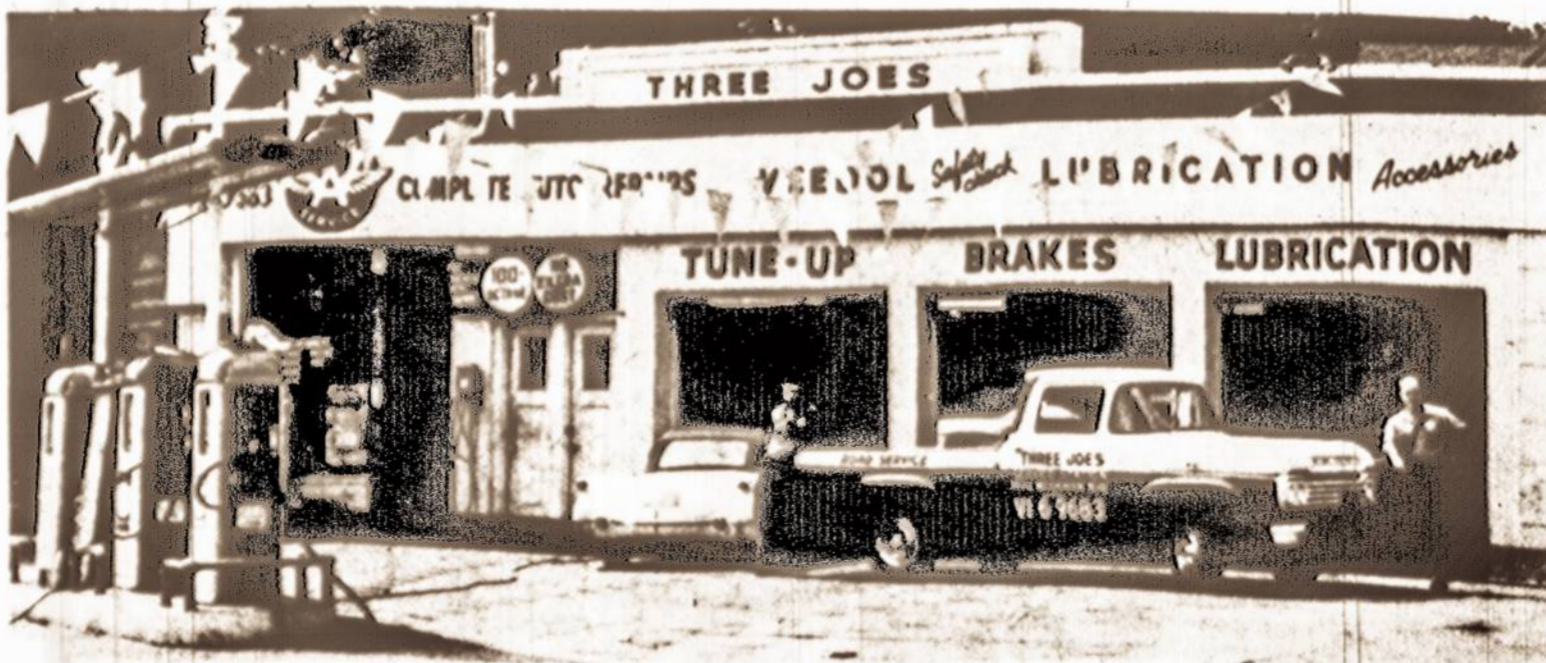
Cypress Bedding & Mattress Co.

3427 FULTON STREET BROOKLYN, N. Y. Applegate 7-8802

KETURI AUKŠTAI GRAŽIAUSIŲ BALDŲ! DIDELĖS NUOLAIDOS VIENYBĖS SKAITYTOJAMS!

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

Winter Garden Tavern Inc.

1883 Madison Street Brooklyn 27, N. Y.

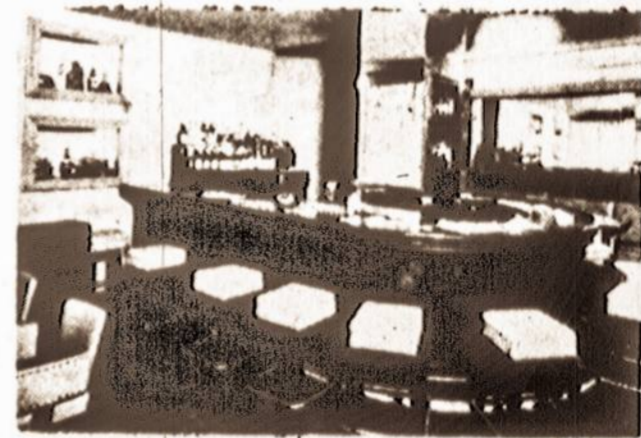
(Ridgewood)

Telefonas: EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Geriausias lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė

Jaukus baras

Salė susirinkimams vestuvėms ir pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių LIETUVIŠKIEMS suėjimams nemokamai

VACYS STEPONIS Savininkas

40 East 26th St. New York City

MU 3-2928

THE

Tel TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave. Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant
Ona ir Jonas Valaičiai

Medicinos pagelba...

Atkelta iš 5 psl.

didesnius mokesčius, bet už tai turėti senatvėje teisę į nemokamą gydymą ligos atveju.

A. M. A. net rupinasi, kad pakėlus socialinio draudimo (Social Security) mokesčius bus sumažintas uždarbis. Tačiau gydytojai nėra apimti Social Security plano, tai jų mokesčių padidėjimas neličia. O tiems, kurie priklauso ir turėtų mokėti kiek aukštesnius Social Security mokesčius, kur gali rasti geresnio kapitalo įdėjimo (investment), kadangi už tai, išėjus į pensiją, gautas nemokamas ligos atveju aprūpinimas. Be to, naują draudimą įvedus, labai sumažėtų šalpos kelių teikiama seniams ligos atveju pagalba, kas sumažintų mokesčius šalpai skiriamus.

A. M. A. sako, kad jų pirmas rūpesnis, tai ligonių sveikata ir gyvybė. Jei taip būtų, tai jie turėtų palaikyti Prezidento Kennedy siūlomą įstatymą. Vietoj to, A. M. A., be jokio pagrindo, baugina žmones, kad federaline valdžia panaikins gydytojo kabineto privatumą ir teisę gydytoją pasirinkti. Jie puikiai žino, kad tai netiesa.

Nieks kitas geriau nežino, kaip gydytojas, kiek yra pavojingas per vėlus kreipimasis pas gydytoją ligos atveju.

Ir jie puikiai žino, kad tai dažniausiai įvyksta dėl lėšų stokos. O jų stoka bus didžiausia, kai žmogus dėl senatvės ir ligos negalės dirbti.

Nieks geriau nežino, kaip gydytojas, kiek ligoniui svarbus ramumas ir gera dvasinė nuotaika. Kaip turi jaustis senas, ligos apimtas, asmuo, matydamas, kaip jo viso gyvenimo sunkaus darbo santaupos tirtose tirtose, mokant liginimo išlaidas.

Gydytojai turi atminti, kad jie savo mokslą ir žinias įgijo visos tautos pagalba. Juk mokslapinigiai kiekvieno jų sumokėti, sudaro tik mažą dalį to, kas tautai kainuoja išmokslinti gydytoją. Nereikia pamiršti ir tų milijoniškų sumų, kuriomis valstybė remia ligoninių statybą. Jos tarnauja ne tik ligoniams, bet ir gydytojams jų profesinį darbą atliekant. Bet čia A. M. A. nekalba apie socializuotą mediciną.

Laisvasis pasaulis yra žūtubūtinoje kovoje su visur besiveržiančiu komunizmu. Buvusios kolonijinės valstybės pasitraukia iš visur, suteikdamos laisvę milijoniškom žmonių masėm. Tie, norėdami sukurti sau ir savo vaikams geresnį gyvenimą ir ateitį, daisrosi pavyzdžių. Laisvojo pa-

saulio, o taip pat ir mūsų, ateitis daug priklausys nuoto, kurios masės nukryps — ar jos nueis su Maskva, ar su Washingtonu.

Savanaudiškumas tikrai jiems nerūpės. Ir trūkumas socialinio aprūpinimo mūsų krašte jiems nerūpės.

Jei žmonės bus pasyvūs ir neparems prezidento Kennedy šiame kilniame darbe, tai jo siūlomas planas kongrese nepraeis. Neveltui A. M. A. meta dideles sumas propagandai. Todėl neatidėliojant kiekvienas rašykim savo atstovams kongrese, reikalaudami juos palaikyti prezidento Kennedy siūlomą senų žmonių aprūpinimo ligoje planą.

Skautų tėvams ir rėmėjams

Gegužės 21, sekmadienį, lygiai 12 val. Apriėškimo parapijos mokykloje Brooklyne, įvyks New Yorko Lietuvių Skautams Remti Komiteto kviečiamas skautų tėvų ir rėmėjų metinis susirinkimas. Bus tarlaimasi dėl skautų veiklos, stovyklavimo, jų rėmimo ir įvykdyti Komiteto rinkimai. Be to, naujai pradėję vadovauti New Yorko skautams tuntininkai Bružinskaį padarys pranešimą. Kviečiama gausiai dalyvauti.

JAU ISEJO NAUJAS KARYS

Jau išėjo iš spaudos balandžio mėn. Kario 4(1371) nr. Jo turinyje randame šiuos rašinius: V. Liulevičiaus — Užsienio lietuvių kariniai daliniai. B. Rutkūno eilėraštis — Tu milžinas. — Aušrininko dr. Jono Šliūpo paskutinis raštas. A. Novaičio — 1920 metų kareivių sukilimas. A. Zygmanto — Indijos užkariautojai arija. J. Baublio — Geležinkelių būrys Vilniaus kryptimi. Ant. Bernoto — Šautuvas. St. Jakšto eilėraštis — Į laisvę. P. Dirksio — Pranaį Eimutį prisimenant. K.

Kepalo vert. — Iš lenkų karo atašės plk. L. Mitkivičiaus Kauno atsiminimų 1938 ir 1939 metais. V. Sventoraičio — Kinų raud. armijos augimas. K. M. J. Šarūno — Afrika — parako statinė. Be to, veteranų veikla, mūsų mirusieji ir kt.

Nepamirškite atnaujinti Vienybės prenumerata

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, sokiams ir kitokiems pramogoms.

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kioskas

KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas

Telefonas: EVergreen 4-9672

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELĖ MISIUNAI

(vairiausios rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai. Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas

Mūsų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.

36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

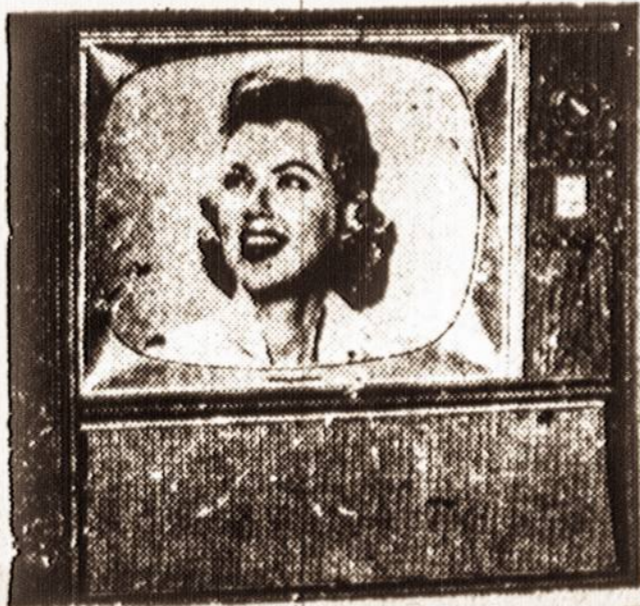
BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y.

Telefonas: APlegate 7-0349

FARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave.,

Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAZEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudos AUTO Specialistas

Any car - Any age driver

ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N. Y.
Tel. MAin 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance Insure your tomorrow today!

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Aprauda, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per pašta

Martha & Peter Lįsauskas

64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWining 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.

Stiklinis baras, viena gražiausių užeigų

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STagg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI IŠNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

VIENYBĖ

V. Sidzikauskas, Pavergtųjų Tautų Seimo pirmininkas, grįžo iš Manilos, Filipinų sostinės, kur dalyvavo tarptautinėje antikomunistinėje konferencijoje.

Natalija Kaušienė iš Harrison, N. J. su dukra Lilija ir kitais artimaisiais išvyko į Washingtoną aplankyti sesers Danutės Hazmon.

Stasys Malėnas siunčia lankėjimus iš Saigono, Vietnamo sostinės, kur išvykęs tarnybos reikalais.

Dr. E. Mikiėnė praneša, kad dr. P. Kusai mirus, New Yorko Lietuvių Draugija, vietoj vainiko, Vasario lėgimnazijai paaukojo 25 dolerius.

Adv. A. O. Šalna metintame Massachusetts Trial Lawyers Association suvažiavime, Bostone, perrinktas tarybos nariu antram trijų metų terminui.

J. V. Stanaitis, aplankęs draugus bei pažįstamus Los Angeles, Cal., grįžo į Paterson, N. J. Kitais metais jis planuoja apsigyventi Kalifornijoje.

Inž. Vl. Dillis Amerikos Lietuvių Bendruomenės tarybos rinkimuose, Newarko apylinkėje, gavo 66 balsus — dvigubai daugiau nei kiti kandidatai. Sekantis, daugiausia balsų gavęs, kun. L. Jankus.

Juozas Audėnas, Lietuvos Laisvės Komiteto narys, gegužės 9 d. New Yorko universiteto studentams skaitė paskaitą tema: Sovietų žemės ūkio politika. Po paskaitos, atsakinėjo į gausius studentų paklausimus.

P. Montvila praneša, kad gegužės 24 d. 7, 30 v. v. Liet. Pil. Klubo salėje, 280 Union Ave., Brooklyne, kviečiamas Dariaus — Girenio Fondo valdybos pasitarimas transatlantinio skridimo sukakties minėjimo reikalui.

Dr. J. Kazickas, Neries bendrovės direktorius, su žmona išvyko į Europą.

FILISTERIŲ SKAUTŲ SUSIRINKIMAS

Filisterių Skautų S-gos New Yorko skyriaus susirinkimas šauktamas šį sekmadienį, gegužės 21, 5 val. dr. H. Lukaševičiaus bute, 85 — 64 98th St., Woodhaven. Programoje — dr. V. Vyganto paskaita "Kova dėl ikėjinio pasaulio, ir lietuviai išsivijoje". Po paskaitos diskusijos, einamieji reikalai, filmos, arbatėle. Visi skyriaus nariai ir bebaiglą studijas skautai kviečiami atsilankyti.

PRAŠOMA ATSLIEPTI

1959 m. liepos mėn. mirė Ona Elena Povilaitytė, kilusi iš Panemunės, palikdama stamboką turtą. Vėlonies brolis Stasys Povilaitis esąs miręs Lietuvoje tuoj po pirmojo pasaulinio karo, o vėliau išmirė ir jų vaikai: Aleksandras, Marija, Elena ir Agnė. Stasio Povilaitio žmona Antanina Povilaitienė taip pat mirusi Lietuvoje antrojo pasaulinio karo metu.

Vėlonies giminės arba žinantieji apie įpėdinius prašomi tuojau atsiliepti:

Consulate General of Lithuania, 41 W. 82 Street, New York 24, N. Y.

Alfonsas Karalius ir apie jį žinantieji prašomi skubiai atsiliepti.

1943 m. gruodžio mėn. mirė Bronislovas KARALIUS ir paliko sūnui Alfonsui stamboką sumą dviejuose bankuose.

Prieš Lietuvos okupaciją sūnus Alfonsas su motina gyveno Suobiškių km., Aluntos valšė., Utenos apskr. Dabartinis jo adresas nežinomas. Neatsiradus Alfonsui Karaliui pinigai nueis į valstybės išdą.

Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York 24, N. Y.

KANARĖLĖS pastatymas įvyksta šį šeštadienį, gegužės 20 d. 8 val. vak., Van Wyck Junior High School, 85-95 144th Street, Jamaica, L. I. Vaidina L. Vasiliauskaitė, L. Karmazinas, V. Valukas, K. Vasiliauskas ir kt.

Po trumpos ir sunkios ligos, gegužės 15 d. mirė mūsų žmona ir motina Anastazija Matutėnaitė-Mačiulienė, gyvenusi 462 15th Street, Brooklyne. Nuliūdime liko vyras Pranas Mačiulis, duktė Elena ir žentas Vytas Andrews. Palaidota gegužės 18 d. iš Angelių Karalienės bažnyčios į Šv. Kazimiero kapus, Farmingdale, L. I. Laidotuvų apeigomis rūpinosi Albertas Baltrūnas Ballas Funeral Home.

PRANAS MAČIULIS
• ELENA IR VYTAS ANDREWS

DAKTARUI POLIKRONUI KUSAI MIRUS
gilią užuojautą reiškia jo žmonai
S. Kusienei, jo dukteriai ir sūnui
ir seseriai Blažienei
Gydytojų korporacija Fraternitas Lithuanica

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka

Estės ir lietuvės Pabaltijo pirmenybių varžybose. Tai įvyko praeitą šeštadienį Franklin K. Lane mokyklos salėje, Brooklyne.

Pradėkime malti liežuvį, kad prisišaukus lietuvi

Kažin ar liežuvio malimas ką gelbės? Kas nors reikia daryti! Tik dabar žinok kas... Praeitą šeštadienį vyko Pabaltijo tautų jaunimo sporto šventė. Tai jau penktoji iš eilės. Šį kartą nugalėtojai tapo latviai. Sporte ir publikos gausumu. Įsivaizduokite, gerbiami Vienybės skaitytojai: iš salėje buvusių arti 400 žiūrovų, didesnė pusė buvo latviai, labai entuziastingi, lyg per Europos krepšinio pirmenybes Rokyj. Kita dalis estai, ir kur nekur — vienas kitas lietuvis. Šią šventę ir žaidynes rengė vyriausioji lietuviškojo sporto vadovybė, taigi mes buvome šios šventės ir žaidynių šeimininkais, o latviai su estais tik svečiai. Ar galite įsivaizduoti padėtį, kai tik vieni svečiai, o šeimininku nėra — vienas FASKO pirmininkas visų gi neaplėks, nors jis vargšas ir lakstė viską glostydamas ir gėdą už savo tautiečių nerangumą ir apsilėidimą, gillai su karteliu, širdy slėpdamas... Ir tas būrelis, kuris ten lietuvius atstovavo, rauda iš gėdos ir apmaudo, kai latviai saviešiams kėlė ovacijas, o mes savo vyrus tik šypsodamiesi lydėjom į pralaimėjimą... Pasakysiu, kad pralaimėjom, tai kalti ne vien tik sportininkai, bet didėle dalimi ir lie-

tuviškoji, ten nebuvisi, publika. Buvo tose žaidynėse momentu, kada antrąsias rungtynes iš eilės žaidžiant, žaidikams išvargus iki griuvimo turėjome pelnytą pergalę, bet nesant paramos slydom ir nuslydom...

Neprisišauksi lietuvi žiūrovo, taip kaip ir sportininko — žaidiko FASKAS neprisišaukė. Visi pažadėjo, visi laisva valia sutarė, visiems Faskas kelionpinigius sukrapštė, tik daugelis žaidikų, numatytų rinktinėn, kaip ir žiūrovai — neatvyko. Teko menkomis ar pervargusiomis, kad ir labai iškilomis (pav. vyrui krepšininkei) jėgomis stoti kovon ir, tiesa, ne skaudžiai, bet vis dėlto pralaimėti.

Tam turi būti padaryta koki nors operacija.

Brooklyno lietuviai, kągi tu žmogau bepadarysi, anot Juozo Tysliavos, visada buvo menkesni už Brocktono lietuvius. Sportininkams už nedrausmingumą, manoma FASKAS ras valstų, bet ar nebūtų kokio nors valsto tiems ramybėje paliktiems dideliems lietuvių šnekėtojams, kultūrinio sąjūdžio puoselėtojams, atsiprašant, bleferiams,

Jonas Rūtenis

Praeitą šeštadienį Brooklyne įvykusių Pabaltijo krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybių pažiūrėti atsilankė daug latvių ir estų, bet lietuviai, kaip vienas sportininkas pareiškė, "liko namie ozalijas sodinti"...